

50 éves a faipari felsőoktatás Magyarországon

Molnár Sándor ✧

Szécsi Zsigmond, Fekete Lajos, Krippel Móric és Török Béla, a fafeldolgozás oktatásának és kutatásának legnevesebb hazai úttörői a Selmebányai Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolán, majd később Sopronban is többször próbálkoztak önálló faipari képzés indításával. Az '50-es években a fejlődő magyar faiparnak égető szüksége volt jól képzett, innovatív mérnökökre. Az áttörés az 1957-es évben történt, amikor elindulhatott a faipari mérnökképzés. Alapításában nagy érdemei voltak Magyar János és Pallai Nándor professzoroknak, valamint a Faipari Tudományos Egyesületnek is. 1962-ben a Faipari Mérnöki Kar létesítése tette lehetővé az Erdészeti és Faipari Egyetem megalapítását.

A képzésnek nagy előnye volt, hogy a fát adó erdő szakértőivel, az erdész szakemberekkel együttműködve folyt a kutató- és oktatómunka. A kar – eredményei alapján – hamarosan Európa- és világszerte ismertté vált. Sokoldalú, kiváló mérnökök kerültek ki Sopronból, akiknek szerepe nemcsak a fafeldolgozó iparban, hanem a hazai és külföldi mérnöktársadalomban is meghatározóvá vált. Mint egykori diákok, magukkal vitték a selmeci hagyományokat, a barátságot, a segítőkészséget és a szakma szeretetét. Az ötéves faipari mérnökképzés mellett hamarosan megindulhatott az üzemmérnöki szak, a levelező oktatás és a különböző szakmérnöki kurzusok is.

A '80-as években kezdődő, eleinte lassú, majd felgyorsuló társadalmi változásokkal a Faipari Mérnöki Kar sikeresen tartott lépést. 1984-ben megkezdődött a papíripari mérnökképzés, 1992-ben pedig a mérnök-tanár és a szakoktató képzés. 1992-ben alapították az alkalmazott művészeti oktatást, belsőépítész és formatervező szakon, amely 2007-ben a tervezőgrafika szakkal egészült ki. 2002 óta gazdasági informatikusokat is képezünk a Faipari Mérnöki Karon, 2006-ban pedig ipari termék- és formatervező mérnöki szakot indítottunk. Mára tehát a képzési paletta különösen sokszínűvé vált, bizonyítva, hogy a kar képes a megújulásra, a fejlődésre. A faipar oktatása azonban továbbra is központi jelentőségű maradt.

A Faipari Mérnöki Kar 2007-ben ünnepli a hazai felsőfokú faipari szakképzés megindításának 50. évfordulóját. A Ligno-Novum szakkiallítás és vásár előtti napokban, 2007. szeptember 3-án és 4-én, majd ennek folytatásaként a vásár ideje alatt a Faipari Mérnöki Kar nagyszabású rendezvénysorozattal emlékezett meg a jeles évfordulóról. Ennek részeként nemzetközi tudományos konferencia és több hazai szakmai program került megrendezésre, valamint a kar múltját, jelenlegi helyzetét, jövőjét bemutató rendezvények, kiállítások várták az érdeklődőket. A nagyszerű rendezvénysorozatról, melyet sok faiparos kolléga és más érdeklődő is megtisztelt, ebben az ünnepi lapszámban is beszámolunk.

FAIPAR

A Faipari Tudományos Egyesület
Lapja

Szerkesztőség:

Winkler András, főszerkesztő

Bejó László, szerkesztő

Paukó Andrea, szerkesztő

Szerkesztőbizottság:

Molnár Sándor (elnök),
Hargitai László, Kovács Zsolt,
Láng Miklós, Németh Károly,
Szalai József, Tóth Sándor,
Winkler András

Faipar - a faipar műszaki tudományos folyóirata. Megjelenik a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Karának gondozásában. A folyóirat célja tudományos igényű, lektorált cikkek megjelenítése és általános tájékoztatás a hazai és nemzetközi faipar híreiről, újdonságairól.

A cikkekben kifejtett nézetek a szerzők sajátjai, azokért a Faipari Tudományos Egyesület és a NyME Faipari Mérnöki Kar felelősséget nem vállal. A kiadványban található cikkeket, tanulmányokat a szerzők tudtával és beleegyezésével publikáljuk. A cikkek nem reprodukálhatók a kiadó és a szerzők engedélye nélkül, de felhasználhatók oktatási és kutatási célokra, illetve idézhetők más publikációkban, megfelelő hivatkozások megadása mellett.

Megjelenik negyedévente. Megrendelhető a Faipari Tudományos Egyesületnél (1027 Budapest, Fő u. 68.) A kiadványt a FATE tagjai ingyen kapják. Az újságcikkeket, híreket, olvasói leveleket Bejó László részére kérjük elküldeni (NyME, Fa- és Papíripari Technológiák Intézete, 9400 Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.) Tel./ Fax.: 99/518-386. A kiadvány elektronikusan elérhető a <http://faipar.fmk.nyme.hu> weboldalon.

Készült a soproni Hillebrand Nyomdában, 600 példányban.

HU ISSN: 0014-6897

A címlapon: Láng Gábor *Fafaragó II.* c. képe (az FMK Fotopályázatának díjazott alkotása)

✧ **Dr. Molnár Sándor DSc.** dékán, NyME Faipari Mérnöki Kar

Tartalom

Contents

1	50 ÉVES A FAIPARI FELSŐOKTATÁS MAGYARORSZÁGON	50 YEARS OF WOOD-RELATED HIGHER EDUCATION IN HUNGARY	1
2	TARTALOM	CONTENTS	2
3	TÓTH S. L.: A faipari mérnökképzés és a Faipari Tudományos Egyesület	L. S. TÓTH: Wood related higher educa- tion and the Wood Science Association	3
5	Egész héten ünnepeltek a fások	A full week of celebrations	5
7	Tanévnyitó ünnepség a Faipari Mérnöki Karon	Opening ceremony at the Faculty of Wood Sciences	7
9	A 3. Európai Lombosfa Konferencia	The 3 rd European Hardwood Conference	9
10	50 év képekben és tárgyakban – ünnepi kiállítás	Pictures and memorabilia of 50 years – special exhibition	10
11	A faipari mérnökképzés 50 éve: nyílt kerekasztal beszélgetés	50 years of wood-related higher education: roundtable discussion	11
12	V. Faépítészeti Konferencia	The 5 th Wood Construction Conference	12
15	VI. Faipari Marketing Konferencia	The 6 th Wood Marketing Conference	15
18	Fotópályázat és kiállítás	Photo competition and exhibition	18
20	Ember és fa	Humans and wood	20
22	Sportdélután	A sports event	22
23	Az 50 éves a faipari mérnökképzés emlékoszlopa	A memorial to the 50 years of wood-related higher education	23
25	PAKAINÉ KOVÁTS J.: Országos lakossági felmérés a magyar bútortpiacon	J. PAKAINE KOVATS: National survey of the Hungarian furniture market	25
28	Ligno Novum – Wood Tech 2007	Ligno Novum – Wood Tech 2007	28
30	A Faipari Tudományos Egyesület ünnepi közgyűlése	General meeting of the Wood Science Association	30
32	Közhasznúsági beszámoló a Faipari Tudományos Egyesület 2006. évi működéséről	Public benefit report of the Wood Science Association – year 2006	32
34	Sikeres innováció a Faipari Mérnöki Kar kutatásai alapján	Successful innovation based on the research of the Faculty of Wood Sciences	34
34	Fólia alatti rönktárolás – bemutató a Ligno Novumon	Log storage under plastic wrap – a demonstration at the Ligno Novum fair	34
35	A 15. Nemzetközi Roncsolásmentes Faanyagvizsgálati Konferencia	The 15 th International Conference on the Non-Destructive Testing of Wood	35
36	In memoriam Dr. Dr. h.c. Bódig József	In memoriam Dr. Dr. h.c. Jozsef Bodig	36
36	A szerkesztő oldala	Editorial	36

A faipari mérnökképzés és a Faipari Tudományos Egyesület

Tóth Sándor László *

A faipari mérnökképzés igénye sürgetőleg jelentkezett az 1950-es években. A Faipari Tudományos Egyesület kezdeményezésére előkészítő tanfolyam, majd 1951-ben esti képzés vette kezdetét a Budapesti Műszaki Egyetemen. A végső megoldást azonban a FATE támogatásával a nappali képzés megindítása jelentette az 1957. évben Sopronban, ahol a Faipari Mérnöki Karon azóta is folyik a faipari szakemberek képzése. A cikk alapját képező, a faipari mérnökképzés 50. éves jubileuma alkalmából rendezett rendezvénysorozaton elhangzott előadás a képzés indításának és az Egyesület kölcsönkapcsolatának körülményeit elemezte.

Bevezetés

Az 1956. év a faipari felsőoktatásban is mérföldkönek számít, ugyanis akkorra már szinte minden feltétel rendelkezésre állt ahhoz, hogy legyen Sopronban nappali faipari mérnökképzés. Számos kezdeményezés, sok-sok vita után ekkor – mármint 1956-ban – látott napvilágot a földművelésügyi miniszter 13/1956 sz. rendelete faipari mérnöki szak létesítéséről az Erdőmérnöki Főiskolán.

Mivel e cikk célja elsősorban a Faipari Tudományos Egyesület szerepének a bemutatása ebben a folyamatban, csak röviden szeretnénk megemlíteni, hogy melyek voltak a képzés kialakulásának előzményei, kiváltó okai:

- Az ipari üzemek összevonása után küszöbön állt a faipar gyáriparrá szervezése, a technológiai váltás és a szükséges szellemi infrastruktúra megteremtése, s ehhez szakirányú mérnökök kellettek.
- Budapesten, a Műegyetem gépészmérnöki karán létrehozott esti faipari mérnökképzés megszűnőben volt.
- A soproni Bányamérnöki Kar költözés előtt állt. A kohászok már korábban elkerültek a városból. Sopronban csupán az Erdőmérnöki Kar maradt, ez azonban kevés volt a szándékolt egyetemmé váláshoz.

Hozzájárult még egy közvetlen ok is, ez pedig a Főiskola állományának jelentős csökkenése az 1956. évben a hallgatók és a tanári kar egy részének emigrációjával.

Tudjuk, hogy a fafeldolgozás, és elsősorban a fűrészipar már eredetileg is beépült az erdőmérnöki oktatás tananyagába. Számos kezdeményezés született (Lámfalussy Sándor és Magyar János egyetemi tanárok részéről) ennek

bővítésére, egy fatechnológiai tanszék felállítására.

A faipari mérnökképzés kezdeteinek tárgyalásánál az alábbiakban elsősorban az idevonatkozó FATE dokumentumokra hagyatkozunk. Ezek elsősorban dr. Szabó Dénes írásai, majd az Egyesület történetének leírása. Az akkori tényleges eseményeket valójában csak azok láthatták, akik tevékenyen vettek részt, alakították ezeket és kellő rálátással rendelkeznek a faipari felsőoktatás kialakulásával kapcsolatban. Az egész folyamat teljességében nem is rekonstruálható, egyes események, okok azonban megvilágíthatók.

Az 1950-es évek faipara, az Egyesület és a kezdeményezés

A faipari mérnökök iránti igényt az 1950-ben létrehozott MTESZ tagszervezet, a Faipari Tudományos Egyesület (FATE) mérte fel. A felmérés szerint az 1950. évben az egész faiparban 14-15 egyetemi végzettségű, ezek között összesen 8 mérnök dolgozott. A faipari üzemekben, gyárakban 1949-ben mintegy 32 ezer főt foglalkoztattak, ebből 15 ezret a bútorgyártásban. A 13 bútorgyárból 9 Budapesten működött. Ezen kívül a magán kisiparosok, az asztalosok, kárpitások és bognárok száma 1951-ben több, mint 11 ezer fő volt, ebből is több, mint 9 ezer főt tett ki az asztalosok száma (Péterffy, 1958). Ez összesen 43 ezer foglalkoztatottat jelentett a faiparos szakmákban.

A FATE-nak, mint országos szervezetnek ekkor 1.400 tagja volt, ebből kb. 250-en az Egyesület munkájában aktívan vettek részt. Szaklapja a „Faipar” havonta jelent meg 3.000 példányban. A faipari esti mérnökképzés gondolata a Faipari Tudományos Egyesületben

* Dr. Tóth Sándor László CSc., a FATE Budapesti Szervezetének elnöke

született meg. Itt kezdeményezték, hogy előkészítő tanfolyam után induljon meg a faipari mérnökképzés. Az Egyesület javaslatot tett szakkönyvek megírására és előadókat is ajánlott. Oktatási Bizottsága a tematikát is kidolgozta (Szabó, 1953).

Ekkor még nyitott kérdés volt, hogy hol legyen a képzés: Budapesten vagy Sopronban? Budapest mellett szólt, hogy a faipar nagy része ide koncentrálódott, itt volt az iparirányítás központja, a fővárosban alapították meg a faipar háttérintézményeit (Faipari Kutató Intézet, Gyártmány- és Gyártásszerkesztő, Minőségellenőrző Intézet), hogy a Műegyetemen hagyományai voltak a mérnökképzésnek, és végül, hogy Budapest kelet-nyugati irányban az ország közepén helyezkedett el. Sopron mellett viszont az szólt, hogy az Erdőmérnöki Főiskolán csírájában már megvolt a faipar oktatása, s ez az oktatás ráépült az erdészeti tárgyak egy részére.

Esti mérnökképzés a Budapesti Műszaki Egyetemen

A Budapesti Műszaki Egyetemen (BME) 1950 őszén előkészítő tanfolyam, majd a Gépészmérnök Karon 1951-től Könnyűipari Tagozat indult fa-, papír-, nyomda- és malomipari szakokkal. Ezen három évfolyam faipari gépészmérnök, összesen 40 fő végzett, akiknek többsége vezető beosztásba került a faiparban.

Az Egyesület vizsgálta az első évfolyamon végzett gépészmérnökök iparba illeszkedését. Megállapította a technológiai ismeretek hiányát, valamint azt is, hogy nem volt szerencsés az oktatás meghívott előadókkal, a napi fárasztó munka után (Szabó 1958). A budapesti egyetem az akkor divatos és kötelező racionalizálás után 1954-ben megszüntette a faipari szakos gépészmérnökök képzését.

Fejlesztések, új iparágak megjelenése a faiparban, újabb kezdeményezés a mérnökképzésre

A Minisztertanács 3009/1955. sz. határozata előírta a meglévő fűrész- és lemezipari üzemek korszerűsítését, a farost- és forgácsolóipar megindítását (korábban ez utóbbi iparág nem létezett) valamint a fatakarakósságot és a fának más anyagokkal való helyettesítését.

Ezek a fejlesztések képezték az alapját a későbbi bútór- és épületasztalosipari rekonstrukciónak.

A FATE ekkor már jól működő Oktatási Bizottsága (OB) a nagyüzemi gyártáshoz szükséges mérnökképzés megindítását indokolva kezdeményezte a nappali faipari mérnökképzést, de ekkor már Sopronban, az Erdőmérnöki Főiskolán, azzal, hogy a múlt tanulságain okulva itt erősebb technológiai kiképzés legyen az alapelv (Szabó, 1958). Az Oktatási Bizottság vezetője 1951 és 1958 között az a Szabó Dénes volt, aki később a Faipari Mérnöki Kar első dékánja lett. Az OB kezdeményezését az Egyesület vezetése támogatta, s megkezdődtek a tárgyalások a Földművelésügyi Minisztériumban az Országos Erdészeti Főigazgatósággal, valamint az Erdőmérnöki Főiskolával Sopronban. A kezdeményezés mindkét helyen kedvező fogadtatásra talált. Így született meg az 1956. évi földművelésügyi miniszteri rendelet a faipari mérnöki szak indításáról, s így alakult ki a ma is működő Faipari Mérnöki Kar Sopronban.

Az oktatás első tematikája 1956 őszén készült el, majd az 1957 tavaszán az újabb tematika megvitatása során derült ki, hogy az egy faipari tanszékre tervezett tárgyak eredményes oktatásához három szakmai tanszékre lesz szükség. A Fatechnológia Tanszék mellett megalakították a Faipari Géptan, majd a Fatechnológia II. Tanszékeket – bár ez utóbbiak megalapítására csak 1959-ben került sor. A nappali faipari mérnökképzés kialakításában eddig tartott a Faipari Tudományos Egyesület szerepe.

Az Egyesület, különösen pedig annak Oktatási Bizottsága – dr. Szabó Dénes után Barlay Ervin, majd dr. Lázár László vezetésével – a továbbiakban is részt vett a faipari mérnökképzés formálásában.

Összefoglalás

Visszatérve a bevezető gondolatokra, az 1956. évre összeálltak tehát a szükséges feltételek – nevezetesen a faipari mérnökök iránti igény az iparban, a budapesti képzés megszűnése, a soproni Erdőmérnöki Főiskola fogadókészsége és a szükséges jogszabályi keret – amelyekre épülve, a Faipari Tudományos Egyesület támogatásával az 1957. évben beindult a nappali faipari mérnökképzés sopronban. A

képzés sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy többször átalakulva és megújulva ugyan, de a mai napig is töretlenül folyik a Nyugat-Magyarországi Egyetemen.

A Faipari Tudományos Egyesület nevében köszöntjük az Egyetemet az 50 éves évforduló alkalmából, és őszintén kívánjuk, hogy a faiparos szakma számára a továbbiakban is képezzenek jó szakembereket Sopronban.

Irodalomjegyzék

1. Dalocsa G. 2005. *Az első ötven év.* Faipar 53(2):26–28.

2. Hiller I. 1985. *Erdészettörténet. Fejezetek a magyar erdőgazdálkodás és faipar történetéből.* Kézirat, Sopron.
3. Lele D. 2000. *A Faipari Tudományos Egyesület történetéből.* FATE Budapest.
4. Péterffy T., Vadas T.-né 1959. *A fafeldolgozó iparágak fejlődése az 1949-1957 évek között.* Faipar 9(11-12):324-329.
5. Szabó D. 1953. *A faipari mérnökképzés és továbbképzés.* Faipar 3(8):173-176.
6. Szabó D. 1958. *A FATE Soproni Országos Konferencián elhangzott hozzászólás.* Faipar 8(10):30.
7. Tóth S. 2001. *A fafeldolgozás 1945 után. Fejezetek a fa- bútortipar történetéből 1945-től az ezredfordulóig Magyarországon.* Agroinform Kiadó, Budapest.

Egész héten ünnepeltek a fások

50 éves a faipari felsőoktatás Magyarországon

Pakainé Kováts Judit ✧

50 küzdelmes év – ennyi ideje képeznek faipari mérnököket Sopronban. Az eredetileg gépész professzorok által alapított képzés ez alatt az idő alatt jócskán átalakult, meg-megújulva, igazodva az ipar újabb és újabb elvárásaihoz, követelményeihez. Ma már BSc. és – hamarosan – MSc. szakokon, de továbbra is rendületlenül képzik Sopronban az ipar számára nélkülözhetetlen, jól felkészített, magasan kvalifikált faipari mérnököket. Bár a Faipari Mérnöki Karon ma négy szakterületen – mérnök, gazdasági informatikus, iparművész, szakmapedagógus – folyik a képzés, 1150 fő hallgatóval, a faipar továbbra is kiemelt szerepet kap – hiszen hazánkban jelenleg a soproni Akadémia az egyetlen intézmény, ahol ennek a diszciplinának az oktatásával, kutatásával foglalkoznak.



A 2007. szeptember 3-i héten a Faipari Mérnöki Kar nagyszabású rendezvénysorozattal emlékezett meg e jeles évfordulóról. Ennek részeként nemzetközi tudományos konferenciák és több hazai szakmai program került megrendezésre. A szakmai programokon túl a Kar múltját, jelenlegi helyzetét, jövőjét bemutató rendezvényekkel, kiállításokkal

várták az érdeklődőket, valamint számos más esemény biztosított önfeledt szórakozást, kikapcsolódást.

2007. szeptember 3-án a *Nemzetközi Lombosfa Konferenciára*, valamint az Országos Fotópályázat kiállításának megnyitására került sor az Erdészeti Múzeumban du. 2 órától, amely két héten keresztül volt látogatható. A fotópályázatra 53 pályázó összesen 258 pályaműve érkezett be, melyből 65-öt állítottak ki. A

✧ Pakainé Dr. Kováts Judit CSc., egyetemi docens, NyME Informatikai és Gazdasági Intézet

pályázatot két kategóriában, a „Fa és az ember harmóniája”, valamint „Érdekes fák és fatermékek” témakörökben hirdették meg. A munkákat faiparos és fotós szakmai zsűri értékelt.

Az ünnepélyes *Tanévnyitó* kedden 11 órakor kezdődött a soproni Gyermek és Ifjúsági Központban – Dr. Hiller István miniszter részvételével – mely után *Az 50 év képekben és tárgyokban* c. ünnepi kiállítás megnyitójára került sor az Egyetem főépületében. Ezt követően kellemes nosztalgizás következett a faipari mérnökképzés 50 évéről a főépület 7-es termében. A keddi napot egy rendhagyó sportesemény zárta az Egyetemi Sportcsarnokban, ahol a '69-es Magyar Népköztársaság Kupa-győztes SMAFC csapat tagjainak köszöntése után SMAFC - Körmend meccset láthattak az érdeklődők.

Szerdán a Faipari Tudományos Egyesület és az Öreg Fás Diákok tartottak közgyűlést a NYME D épület 11. előadójában, majd a napot egy 50 éves *Jubileumi Szakestély* koronázta meg az Egyetemi Ifjúsági Házban.

Az *V. Faépítészeti Konferenciára* 40 fő résztvevővel a főépület 7. termében került sor szeptember 6-án, amelyet az esti *WOODstock* Nosztalgia buli követett a GYIK-ban. Itt a város legendás csapata, a Prakker fergeteges bulit csapott. A rendezvényen 250 ifjú és örökifjú vett részt.

A péntek ismét a tudomány napja volt. Az előző esti esemény kipihenése után Bázisiskolai Találkozóra került sor a Dékáni Hivatalban, majd a régóta várt *Országos fogyasztói felmérés a magyar bútortipiacon* kutatás eredményeit mutatták be a főépület 7-es termében. Az

ANEST Zrt. és a Magyar Bútor- és Faipari Szövetség megbízásából a Nyugat-Magyarországi Egyetem Vállalkozási és Marketing Tanszéke által végzett kutatás célja országos felmérés elkészítése volt a bútort vásárlók, illetve bútort vásárolni szándékozók körében igényeik, véleményeik, preferenciáik megismerése céljából. Ezt követte a hagyományos, *VI. Faipari Marketing Konferencia*, amelyen 60 fő vett részt.

Szeptember 8-án az *Ember és a fa* címmel meghirdetett filmverseny szemléje következett az Erdészeti Múzeumban. A Filmszemlére 8 pályamű érkezett. A nyertes Riba Szabolcs *Akácfa* című munkája lett. A második díjat a Göcsej Természetvédelmi Alapítvány és Egmont Krisztián nyerte, filmjük címe *Az erdő szívverése*. A harmadik díjat ismét a tehetséges Riba Szabolcs nyerte *Emberpor* címmel.

Az 50 éves hazai faipari felsőoktatás Magyarországon rendezvénysorozatot a *II. Faiparos Bál* zárta. A Galaxy tánczenekar vérpezsdítő zenéje, a felhőtlenül vidám hangulat hajnalig tartó szórakozást tartogatott a 150 résztvevőnek.

A Faipari Mérnöki Kar által szervezett, minden eddiginél nagyobb szabású rendezvénysorozat méltó tisztelgés volt a faipari felsőoktatás érdekes, változatos fordulatokkal tarkított, sokszor zivataros fél évszázados történelme előtt. Örömünkre szolgált, hogy az ünnepi eseményeket ilyen nagy érdeklődés kísérte mind a szakma, mind a nagyközönség részéről. Az alábbiakban egy kis ízelítőt szeretnénk adni az egyes programokkal, rendezvényekkel kapcsolatban.

Tanévnyitó ünnepély a Faipari Mérnöki Karon

Wesztergom Viktorné *

A hazai faipari mérnökképzés indításának ötvenedik évfordulója adta az alkalmat, hogy a kar ünnepe volt a Nyugat-Magyarországi Egyetem Szenátusának központi tanévnyitó ünnepe. Az alkalmat megtisztelte jelenlétével a soproni származású Hiller István oktatási és kulturális miniszter és Benedek Fülöp, a földművelésügyi tárca szakállamtitkára is.

A NYME társegyetemei közül a drezdai, a rosenheimi, a zólyomi, a vancouveri és a zürichi intézmények képviselőit is köszönthettük Sopronban.

A siker mindenkori záloga a minőségre való törekvés – jelentette ki Dr. Faragó Sándor rektor, aki ünnepi beszédében kifejtette: minden készen áll a NYME és a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola egyesülésére és egy új egyetem alapítására. Ezáltal öt város tíz karán több mint 22 ezer hallgatót oktat majd 2008. január elsejétől a Nyugat-Magyarországi Egyetem, amely ezáltal az ország hatodik legnagyobb felsőoktatási intézményévé bővül. Mindezt megelőzte az a nagyszabású beruházási program, amely a NYME 22 helyszínén 13 milliárd forint összértéket képvisel.

A kilencvenes évek elején 108 ezer főiskolás és egyetemista tanult, másfél évtized múltán számuk négyszázezerre növekedett. Azon túl, hogy a jövőért vállalt felelősség miatt erre szükség is volt, most elérkezett az idő, hogy a mennyiségi ugrást a minőségre való törekvés váltsa fel – fogalmazott a megnyitón Hiller István.

A minőségközpontú felsőoktatás stabilitását az is segíti, hogy az intézmények költségvetését a következő három évben előre meghatározzák. Ugyanakkor készek vagyunk a felsőoktatási reform finomhangolására is, amennyiben a meglátások, észrevételek a minőségi oktatás céljait szolgálják – hangsúlyozta Hiller István, aki a Kar hét, kitűnően teljesítő hallgatóját részesítette köztársasági ösztöndíjban.

Az eseményen Benedek Fülöp, a földművelésügyi tárca szakállamtitkára és Dr. Molnár Sándor dékán méltatta a Faipari Mérnöki Kar ötven évét. Molnár Sándor beszédében visszaemlékezett a kezdetekre:

Az önálló faipari mérnökképzés szerte a világon egyidős a faipar fejlett iparrá válásával, így a különböző országokban 40-80 éves múltra tekint vissza. A hazai képzés gondolata már az 1930-as évektől felvetődött, ezen időszakban az Erdőmérnöki Kar Fatechnológiai Tanszéke már jól felszerelt anyagvizsgáló laboratóriummal rendelkezett. A fatechnológiai oktatás fejlesztésében különösen Török Béla, Lámfalussy Sándor és Pally Nándor professzorok jeleskedtek. A főiskola vezetőinek javaslatát a kormányzat végül is elfogadta és a Földművelésügyi Miniszter 13/1956 sz. rendeletében határozott a faipari mérnöki szak megszervezéséről. A szak eredményes megindításához kiemelkedő segítséget nyújtott a Faipari Tudományos Egyesület is. Az ismert forradalmi események hatására az Erdőmérnöki Főiskola megcsonkított hallgatói és oktatói létszámmal, de egy új szakkal – a faipari mérnöki szakkal – gazdagodva kezdte meg az 1957/58. tanévet. Ebből a 17 fős létszámú első évfolyamból fejlődött 1962-ben önálló karrá a faipari mérnökképzés és így vált két karú Erdészeti és Faipari Egyetemmé az Erdőmérnöki Főiskola.



* Wesztergom Viktorné, dékáni hivatalvezető, NyME Faipari Mérnöki Kar

A dékán úr megemlékezett azokról a professzorokról, akik a kezdetektől részt vettek a faipari mérnökök oktatásában, s akiknek köszönhető a mára nemzetközileg is elismert képzés sikere. Hangsúlyozta, hogy az 50 év folyamán közel 3000 faipari mérnök végzett a karon és vált sikeres tervezővé, technológussá, a termelés irányítójává. Mára a faipari vállalkozások vezető pozícióit többnyire a Sopronban végzett faipari mérnökök töltik be.

Ezt követően Fodor Tamás, Sopron Megyei Jogú Város polgármestere köszöntötte az elsőéves hallgatókat és kijelentette: az egyetem sikere a város sikere. A városvezetés minden tőle telhető támogatást megad az intézmény további fejlődéséhez.

Dr. Dr. h.c. Kozák Antal, a vancouveri British Columbia Egyetem nyugalmazott dékánhelyettese elmondta, a Kanadában élő magyar erdészek is idén ünnepelték letelepedésük 50. évfordulóját, történetük sokban közös a faipari mérnökképzés történetével.

Az ünnepélyes tanévnyitón a NYME Szenátusa tiszteletbeli doktori címet adományozott Dr. Bölcskey Elemér professzornak, a Bécsi Műszaki Egyetem tanárának. Dr. Gadányi Károly, a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola rektora a Nyugat-Magyarországi Egyetemért Emlékérmeket vehette át. Ebben a kitüntetésben részesült (posztumusz) Szántó Dezső okleveles villamosmérnök, vezérigazgató és Tóth Mariann kommunikációs irodavezető is.

A Faipari Mérnöki Kar által adományozható legnagyobb elismerésben, a Pro Facultate Ligniensis kitüntetésben öten részesültek: Cserép János, az Északerdő ZRt. vezérigazgatója, Ferencz Vilmos főmérnök, a Budapest Falemez

Művek Kft. termelési igazgatója, Horváth Tibor FATE elnök, Dr. Molnár Sándor, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium osztályvezetője és Dr. Németh József, a kar Faipari Kutató- és Szolgáltató Központjának kutatási igazgatója.

Az ünnepségen részt vettek az 50 éve iratkozott első évfolyamos hallgatók, akik Dr. Molnár Sándor dékántól emléklapot vehettek át. Nevükben Kormos Ernő címzetes egyetemi docens mondott szívhez szóló megemlékezést.

Ezután hallgatói kitüntetések átadásával folytatódott az ünnepi tanácsülés. A legmagasabb hallgatói elismerést, az Alma Mater emlékérmeket ketten vehették át az idén végzetek közül: Németh Viktória okleveles könnyűipari mérnök és Rabie Anisz építész tervező művész. Dr. Dr. h.c. Kozák Antal, a British Columbia Egyetem professzora, egyetemünk volt hallgatója felajánlása alapján matematikai statisztika tárgyból nyújtott kiemelkedő teljesítményéért jutalomban részesült Ligacs Gergely II. éves okl. faipari mérnökhallgató.

A jubileumi tanévnyitó ünnepség végén a hagyományok szerint megtörtént az elsőéves hallgatók eskütétele. Az idei évben Dr. Molnár Sándor dékán 227 új hallgatót üdvözölhetett a Karon. Nappali tagozatos képzésben 72 fő faipari mérnök, 27 gazdasági informatikus, 12 építőművész, 15 formatervező művész, 9 tervezőgrafikus művész, és 21 fő ipari termék- és formatervező mérnök hallgató kezdte meg tanulmányait, míg levelező képzésben 31 faipari mérnök, 18 fő andragógia szakos, 24 menedzser szakmérnök és 18 fő energetikai szakmérnök hallgató iratkozott be elsőévesként az Egyetemre.



A 3. Európai Lombosfa Konferencia

Sopron, 2007. szeptember 3.

Bejó László

Idén immár harmadik alkalommal rendezték meg a lombosfa kutatás és hasznosítás aktuális kérdéseit feszegető nemzetközi konferenciát Sopronban, melynek a mottója ezúttal „a lombosfa szépsége” volt. A 2003. óta két évente megrendezésre kerülő konferencia iránti érdeklődés lassan, de folyamatosan növekszik. Az idei konferenciára 8 országból érkeztek résztvevők (köztük a faanyagtudomány számos neves képviselője), akik összesen 25 előadást hallgathattak meg az egynapos rendezvény keretein belül.

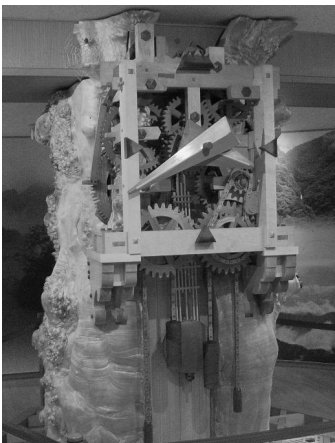
A soproni Erdészeti, Faipari és Földmértörténeti Gyűjtemény épületében megrendezett konferenciát Winkler András professzor, a Faipari Mérnöki Kar Doktori Iskolájának elnöke nyitotta meg, majd Tolvaj László professzor, a Faipari Mérnöki Kar oktatási dékánhelyettese mondta el a megnyitó előadását, melyet sok színes, a lombosfa szépségét bemutató képpel illusztrált. Ahogyan az előadásában foglalmazott, mivel a többi előadás főleg a lombosfa „műszaki szépségével” (előnyös fizikai, kémiai és technológiai tulajdonságaival) foglalkozott, ő szerette volna annak esztétikai szépségét kiemelni.

A köszöntő és megnyitó után került sor a délelőtti, plenáris szekcióra, melyben a lombosfa termékekről és ennek a fafajcsoportnak az

építészeti felhasználásáról szóló előadások kerültek sorra. A szekció számos érdekes témát ölelt fel, a gesztenyefa ragasztásától és hossz-toldásától a fa padlóburkolatokon és többretegű táblásított termékeken keresztül egészen a cseppfolyósított fa felhasználásáig. A faépítészettel kapcsolatos előadások elsősorban a lombosfa építészeti felhasználásának általános lehetőségeiről, példáiról szóltak.

Az ebédszünet után a hallgatóság részt vett az „Ember és Fa” fotókiállítás megnyitóján, majd a délutáni előadásokkal folytatódott a konferencia programja, amelyek két párhuzamos szekcióban hangzottak el. A 2. szekcióba kerültek a faanyag tulajdonságaival és azok vizsgálatával foglalkozó előadások, míg a 3. szekció témája a faanyag feldolgozása és modifikációja volt.

A 2. szekció első három előadása a faanyag és a víz kapcsolatával foglalkozott. Ezek közül különösen érdekes volt a faanyag vetemedése és a hang terjedési sebességének változása közötti kapcsolat, amelyet magyar kutatók mutattak be. A faanyagvizsgálatok ismertetésénél elsősorban a lombosfához alkalmazható különféle roncsolásmentes vizsgálati módszerek (hangterjedési sebesség, akusztikus emisszió, feszültségoptika, Moire módszer) illetve az azokkal elért eredmények kerültek ismertetésre.



* Dr. Bejó László PhD., tudományos titkár, NyME Faipari Mérnöki Kar

A 3. szekció előadásai szintén igen szerteágazó témákat öleltek fel, beleértve a faanyag tárolását, hő- és hidrotermikus kezelését, szárítását, és a különféle falemez-féleségek, kompozitok gyártásában elért új eredményeket. Különös érdeklődést keltett a faanyag rostirányú nyomásával elérhető tulajdonság-változásokról szóló bemutató, a német kutatóknak a faanyag energetikai hasznosításával kapcsolatos előadása pedig igen élénk vitát váltott ki a hallgatóság körében.

Az előadások befejeztével egy rövid poszter szekcióra került sor, ahol elsősorban a faanyag tulajdonságaival, szárításával és modifikációjával kapcsolatos posztereket tekinthettek meg az érdeklődők. A konferencia záró mozzanata az exkluzív konferencia vacsora volt, amelyet a közeli Wollner Hotel éttermében fogyasztottak el

a résztvevők, miközben volt lehetőségük a konferencián elhangzottak továbbgondolására, ismerkedésre és eszmecserére az európai faipar, faanyagtudomány legismertebb képviselőivel.

A résztvevők mindannyian igen sikeresnek ítélték a konferenciát, és elismerőleg nyilatkoztak a szervezéssel kapcsolatban. Remény szerint a két év múlva megrendezendő, 4. Lombosfa Konferencia iránt még erőteljesebb lesz az érdeklődés. Alfred Teischinger professzor, a bécsi Univerzitát für Bodenkultur (BOKU) Faanyagtudományi és Technológiai Intézetének vezetője kinyilvánította szándékát, miszerint örömmel részt venne a következő konferencia szervezésében, amely így a Faipari Mérnöki Kar és a bécsi Faanyagtudományi és Technológiai Intézet közös rendezésében valósulhatna meg.

50 év képekben és tárgyokban – ünnepi kiállítás

Bár kissé szerény keretek között került megrendezésre, mégis sok érdekes és szép régi tárgyat, könyvet, emléket vonultatott fel az 50 év képekben és tárgyokban című kiállítás. A tárlat megnyitására szeptember 4-én, kedden, a tanévnyitó ünnepély után került sor, a Nyugat-Magyarországi Egyetem B épületének 7-es előadóójában.

A tárlaton felvonultatott tárgyi emlékek átfogták a faipari felsőoktatás öt évtizedének különféle aspektusait. Megtalálhatók voltak közöttük a régi tankönyvek, egyetemi jegyzetek és egyéb oktatási eszközök, amelyet a Faipari Mérnöki Kar „hőskorában” rendszeresen használtak a diákok és az oktatók. A szakestélyek eszközei – nótáskönyvek, korsók, invitáló cédulák – és egyéb, a diákhatárokhoz kapcsolódó relikviák emlékeztették a látogatókat az egyetem tradícióira, és ezek szerepére, közösségformáló erejére, amely a faiparos társadalmat a sokszor nehéz időkben is nagyszerű közösséggé tudta formálni. A diákhumor megnyilvánulásának különböző relikviái – a „Horribile Dictu” újságok, Farkas Ágnes kitűnő balek tízparancsolat karikatúrái – mosolyt csaltak a szemlélő arcára. Ezek mellett megjelentek a mai kort reprezentáló tárgyak is – ki tudja, ezeken talán unokáink fognak ámulni és jól szórakozni, újabb ötven év elteltével...

A kiállított emlékek, régi szép tárgyak kitűnő háttérrel szolgáltattak a megnyitót követő, az elmúlt ötven évet visszaidéző kerekasztal beszélgetés számára, amely szintén ebben a tanteremben zajlott.



A faipari mérnökképzés 50 éve: nyílt kerekasztal beszélgetés

Szabadhegyi Győző ✧

Az ünnepélyes tanévnyitó és az azt követő fogadás után a résztvevők szép számban átvonultak az Egyetemre, hogy megtekintsék az „50 év képekben és tárgyakban” című kiállítást és egy nyílt kerekasztal beszélgetés keretében emlékezzenek a kezdetre, az indulás nehézségeire és mindent megszépítő sikereire.

A sok emléket felidéző második emeleti 7. tanterembe vezető út nehézségeit leküzdve (a lift még nem működött) az első két évfolyam tagjai nagy örömmel üdvözölték egymást, és lázas nosztalgiázásba kezdtek. Voltak olyanok is, akik a diákévek óta nem látták egymást.

Nehéz dolga volt Kormos Ernő c. egyetemi docensnek, az első faiparos évfolyam egyik legsikeresebb életutat bejárt képviselőjének, amikor az ünnepi kiállítás megnyitásához a hallgatóság figyelmét kérte. Az érzelmekre ható szép megnyitó után az öregek – elsősorban az első két évfolyam tagjai – nehezen fegyelmezhető diákokként egymás szavába vágva emlékeztek a kezdetről és meséltek egymásnak életútjukról. Így aztán a tervekkel ellentétben Dr. Tóth Sándor c. egyetemi tanárnak – a faipar-történet neves kutatójának – a Faipari Tudományos Egyesületnek a képzés beindításában játszott jelentős szerepéről szóló előadását is az

Egyesület ünnepi közgyűlésére kellett halasztani. (Ennek az előadásnak a kivonatát számunkban a 3. oldaltól kezdődően olvashatják – *a szerk.*) A lelkes hangulatot, lázas nosztalgiázást csak fokozta a dékán úr által rendelkezésre bocsátott néhány kancsó finom vörösbor kedvező hatása.

A beszélgetés résztvevőinek egyöntetű véleménye volt, hogy az akkori események, tapasztalatok felelevenítése számos tanulsággal szolgálhat a mai hallgatóknak, de az immár több ezres faipari mérnökök közösségnek is. Most, amikor a felsőoktatás, és azon belül a faipari szakképzés ilyen nagy átalakuláson megy keresztül, szükség van rá, hogy visszanyúljunk a kezdethez, a gyökerekhez és az akkori nehéz körülmények között elért sikerekből erőt meríthessünk a mai feladatok megoldásához.

A jelenlévők elhatározták, hogy a fenti célok érdekében megírják – és így nem hagyják feledésbe menni – a kezdeti időszak életével, fontosabb eseményeivel kapcsolatos élményeiket. Az első két évfolyam tagjainak kollektív emlékezetére támaszkodva elkészült anyagot az egyetemi hallgatók és a szakközönség rendelkezésére bocsátják.



✧ Dr. Szabadhegyi Győző, ny. egyetemi adjunktus, az első faipari mérnök évfolyam valétaelnöke

V. Faépítészeti Konferencia

Sopron, 2007. szeptember 6.

Galgóczi Katalin *

A Ligno Novum idején, a faipari felsőoktatás 50 éves magyarországi évfordulójához kapcsolódó egyetemi rendezvénysorozat keretében zajlott a Faépítészeti Konferencia az Építéstan Intézet frissen átépített előadótermében, Szabó Péter intézetvezető gondozásában.

Dr. Molnár Sándor faipari dékán úr köszöntő szavai után dr. Szabó Péter indította a konferenciát a faépítés jelentőségét hangsúlyozó előadásával. Szeretjük a fát, mert a fával való együttélésünk az emberiség múltjának kezdetéig nyúlik vissza. Szeretjük a fát, mert a természet harmonikus közelségét adja a belső térben is a faanyagok látványa, érzése, tapintása. Gyönyörű faépítészeti alkotásokat villantott fel az előadó a régi és új korokból, az organikus és a modern, minimalista stílusokból egyaránt. Használják a fát burkolóelemként, de kiváló szerkezeti anyagként is, mint például a Japánban található, 178 m átmérőjű és 53 m magas, a világ legnagyobb fatartószerkezetű kupolás épülete, vagy a szintén bemutatott, rácsos szerkezetű, lenyűgöző méretű amerikai hullámvasút esetében. Hasonlóan csodálatos alkotás a budapesti faszerkezetű hullámvasút, mely a legnagyobb Európában. Öröndetes, hogy az utóbbi időben egyre többet használják a fát az építészetben – felismerve előnyös épületfizikai és környezeti jellemzőit –, szenzációs és egyben ember közeli alkotások születnek felhasználásával a világ számos táján.

A következőkben változatos előadásokat hallhattunk a témához kapcsolódva, majd az esemény zárásaként sor került a III. Pannon Faépítészeti Díj ünnepélyes átadására. A szervezést dicséri a szoros programbeosztás, a negyedórás előadások lehetőséget adtak a téma többirányú megvilágítására, de egyben biztosították a program lendületes lefolyását.

Fekete Zoltán – az Autodesk építészeti szoftvereket forgalmazó Monarch Kft. vezetője, aki jelenleg PhD-hallgatóként kötődik az Inté-

zethez – a CAD alapú számítógépes faépítészeti tervezés lehetőségeiről adott áttekintést a hallgatóságnak. A mai helyzet szerint jól megoldott a mérnöki faszerkezetek tervezésének támogatása, szintén jól használható programok állnak rendelkezésre a faházak tervezéséhez, de még nem ilyen kiforrott a fa épületszerkezetek (fedélszékek, lépcsők, erkélyek, stb.) számítógépes tervezésének lehetősége. Ennek oka többek között az alkatrészek magas száma, a bonyolult geometria. Például Ausztriában nem is készülnek rajzok a tetőszerkezetéről az engedélyezési tervhez. Megoldást jelenthetne megfelelő segédletek kidolgozása és használata – ebben talán az egyetemi szakemberek, hallgatók tudnának segíteni.

Speciális programok, illetve programváltozatok léteznek építészeti, belsőépítészeti, gépészeti, látvány-, bútortervezéshez. A statikai tervezésre alkalmas program a fáról mindent tud, komoly mérnöki szerkezeti méretezésre is alkalmas, az épületfizikai számításokban specialista program hőtechnikai számításokat végez, a könnyűszerkezetes épületekre is meghatározza az épületenergetikai jogszabályi előírásokban megnevezett paramétereket.



* **Galgóczi Katalin**, szerkesztő, Magyar Asztalos és Faipar. Forrás: *Magyar Asztalos és Faipar* 2007/10. sz.
A szerző és a főszerkesztő engedélyével.

Dr. Bakó Tibor, a pécsi egyetem Épület-szerkezet Tanszékének docense, a régi fa-szerkezetek felújításának szakértője, jelenleg éppen a budapesti Gellért Szálló tetőszerkezetének helyreállítási munkálatain dolgozik. Bemutatta a hallgatóságnak a pécsi Hullám Fürdő felújítását is – az 1996-ban épült szerkezet borításának leszakadásáról az egész ország értesült. Ennek oka az volt, hogy a fóliaborítás hiányosságai miatt beázott és elkorhadt a deszka-burkolat. A fával való tervezésnél figyelembe kell venni a faanyag sajátosságait, a tönkremenetelnél elsőrangú szerepe van a nedvesség hatásának.

Csuka Zsolt a soproni tűzoltóság képviselőjében a fa épületszerkezetek tűzvédelmi szempontú vizsgálatával foglalkozott. Az építmények tűzvédelmi követelményeit a 2/2002. BM rendelet szabályozza. A jogszabály meghatározza, hogy egy bizonyos tűzállósági fokozatú építmény (a fokozat meghatározásánál szerepet játszik az épület rendeltetése, szintszáma) egyes szerkezeti elemei milyen éghetőségi fokozatú anyagból készülhetnek, és az elemeknek legalább mennyi ideig kell a megfelelő szilárdsággal rendelkezniük a tűzben (a beégési idő biztosításánál szerepet játszik a megfelelő keresztmetszeti méretezés, ill. a védőkezelés). A természetes faanyag közepesen éghető, különösen problémás építőanyag tűzvédelmi szempontból az OSB-lemez, ami a könnyen éghető kategóriába tartozik.

Külön felhívta a figyelmet az előadó arra, hogy a könnyűszerkezetes épületszerkezetekre vonatkozóan általános előírás, hogy Tűzvédelmi

Megfelelőségi Tanúsítvánnyal kell rendelkezniük. A szerkezet tűzvédelmi jellemzőit igazoló tanúsítvány kiadására az ÉMI jogosult.

Fazekas Péter, a készházgyártással foglalkozó Trendhaus Kft. vezetője, az Európai Készházépítő Szövetség elnökségi tagja (ezt megelőzően a MAKÉSZ – Magyar Készházgyártók Szövetségének – elnöke) jól ismeri a készházgyártás és -forgalmazás területét. A magyar készházgyártás és a Trendhaus Kft. is töretlenül fejlődik az elmúlt években, 2007-ben várhatóan a családi házak kb. 10%-a épül ezzel a technológiával. Az előírt ÉMI-minősítés költsége 5–5,5 millió Ft, a hasonló szerkezettel dolgozó MAKÉSZ-tagok a közös minősítéssel a költségeket is meg tudják osztani. Fazekas Péter is megerősítette, hogy a Közigazgatási Hivatal 2007. június 8-i állásfoglalása szól a készházak tűzállósági minősítésének előírásáról – a tűzállóság nem igazolható számítással, csak laboratóriumi vizsgálattal.

Nagy Attila a Dietrich's ácsipari szoftverek magyarországi forgalmazójaként a korszerű faépítészeti gyártás-előkészítésről tartott előadást, aminek kulcsa természetesen a számítógép. A régen jól bevált zsinórpád helyett ma már minden előre megtervezhető és illusztrálható a gépen, kinyomtatható a szükséges dokumentáció. A tervezőprogram segítségével irányítható az üzemi gyártás is: a CNC-vezérelt ácsipari megmunkálógépek az üzemben előre, maximális pontossággal elkészítik az alkatrészeket, ezzel egyszerűbbé vált a fakötések kivitelezése is. Bár a hazai építészek még mindig nincsenek teljes mértékben tisztában a faanyag



speciális tulajdonságaival, a fa örök anyag, amit az is indokol, hogy előállításának fajlagos energiafelhasználása rendkívül alacsony a többi építőanyagéhoz képest.

Dr. Böleskey Elemér egyetemi magántanár a tetőterek tűzvédelmi koncepciójáról tartott előadást, a tetőterek utólagos beépítésében komoly tervezői gyakorlattal rendelkeznek. Tűz esetén a hőmérséklet 1000 °C-ot is elérhet, ennek hatására a faanyag tartóvázát alkotó cellulózmolekulák feltöredeznek. A fa kontrolláltan ég, percenként 1 mm-t, ez alapján méretezik túl a faelemeket: 6 cm plusz vastagság 1 órán keresztül biztosítja, hogy a szükséges teherbíró képesség megmaradjon. További jó tulajdonsága a fának, hogy égés közben a felszín alatt néhány cm-rel már normál szobahőmérséklet uralkodik, ott nem károsodik az anyag. A födémeket úgy kell méretezni, hogy a tetőszerkezet leomlása esetén az erős dinamikus hatást is elbírja. Ilyen szempontból tökéletesen megfelelőek a régi bécsi, csapos fafödémekkel készült tetőterek, amelyekkel munkája során már sokat találkozott. Egyéb esetekben, ha nem ennyire megbízható a szerkezet, a fafödémek megerősítése, illetve felújítása szükséges. Mivel a fa húzásra jobban igénybe vehető, mint nyomásra, a felső, nyomott övet meg kell erősíteni betonnal, illetve acéllal. További probléma tűz esetén a füst, adott esetben meg kell oldani terjedésének megakadályozását a légzárás biztosításával.

Hantos Zoltán, intézeti tanársegéd a tervezés és a gyakorlati megvalósítás ellentmondásaira hívta fel a figyelmet. Az első problémás terület a faanyagok szilárdsági osztályozása. Magyarországon nincs lehetőség a gépi válogatásra, ezért nem mondhatjuk teljes biztonsággal, hogy egy faanyag I. szilárdsági kategóriájú, így tervezni sem érdemes ilyennel. Szintén problémás a nagy keresztmetszetű faanyag nedvességtartalma, komolyabb méretek esetén nem elég a műszáritás, a természetes száritás viszont egy évet is igénybe vesz. Hosszú anyag igénye esetén az ékcsapos hosszoldás tartja a szilárdságot, de csökken a húzásra igénybe vehető keresztmetszet. A tervezés során feltétlenül lehetőséget kell adni a szerkezet esetleges mozgására, és a kőművesmunka pontatlanságára is számítani kell. Az ácskötések tervezése esetén jó tudni,

hogy nehéz igazán jó ácsot találni, a CNC-s megoldások pedig a szállítási távolságok figyelembevételével nem fedik le az egész országot.

Karácsonyi Zsolt, az egyetem Műszaki Mechanika és Tartószerkezetek Intézetének PhD. hallgatója a jogszabályi hőtechnikai előírásokról számolt be a faépületek vonatkozásában. A témát a 7/2006. TNM rendelet szabályozza, melynek elemzésével megállapítható, hogy a szomszéd országok előírásaihoz képest nálunk a falak, a tető és a padló esetén nem túl szigorú a hőátbocsátási tényezőre vonatkozó előírás, annál inkább igaz ez az ablakokra. Az épületre vonatkozó hőveszteséget az egyes felületek mérete és hőátbocsátási tényezője szorzataként kapjuk meg, amit csökkenteni lehet a napsugárzás melegítő hatásával. Télen kedvező, de nyáron veszélyes is lehet a túl sok üvegfelület, ekkor a túlmelegedéssel lehet probléma. A jelenlegi előírás szerint a jogszabály által előírt energetikai tanúsítás az engedélyezési tervhez kötelező, de hamarosan kiterjesztik a már meglévő épületekre is.

Andor Krisztián, az Építéstani Intézet adjunktusa egy megvalósult faházépítés fázisain vezette végig a résztvevőket a helyszínen készült képek segítségével.

Gáspár Mátyás, a faipari gépek értékesítésével foglalkozó Anest Zrt. munkatársa az ácsszerkezetek készítésének lehetőségeit ismertette a legkorszerűbb CNC-gépek segítségével. A filmen bemutatott, gerendák megmunkálására tervezett Routech CNC-megmunkálóközpont a megadott paramétereknek megfelelően alkalmas a hagyományos fakötések elkészítésére is. A 600x300 mm keresztmetszetű alkatrészt körben és teljes keresztmetszetben meg tudja munkálni. Az alkatrész (gerenda) egy irányban halad, míg a másik két főirányban a szerszámok mozognak, melyek a robotfejnek köszönhetően a tér bármely irányában elfordíthatók, beállíthatók. A gép felszerelhető körfűrészlappal, továbbá fűrész és marófejekkel, és igény szerint szögletes belső éleket is elkészít. Szintén mozgóképen tekintettük meg – faházelem automatikus megmunkálása közben – a másik, SCM típusú CNC-központ működését, amelyet kifejezetten nagy keresztmetszetű alkatrészek négyoldali megmunkálására ajánlanak.

A konferencia zárómózzanataként sor került a Pannon Faépítészeti Díj átadására – immáron harmadik alkalommal. A Pannon Fa- és Bútoripari Klaszter és a Faipari Tudományos Alapítvány az NYME FMK Építészeti Intézete által „Fából emberit” címmel meghirdetett pályázatra beérkezett alkotások közül az alábbiakat díjazta a szakmai zsűri:

- Tervezői díj: Bátki Károly okleveles építőmérnök, a nyírlugosi fahíd tervezéséért (kivitelező: Ubrankovics Kft., Ágfalva és Platánplán Bt., Sopron);
- Kivitelezői díj: Woodwill Faház Kft. Budapest, és Platánplán Bt. Sopron – boronafalás soproni családi ház kivitelezéséért;
- Belsőépítészeti kivitelezői díj: Főnix Kft., Győr, a győri Big Ben Club Casino és Étterem berendezésének kivitelezéséért;
- A Faipari Tudományos Alapítvány különdíja: Graphisoft Park Központi Étterem és Konferencia Központ, Budapest (tervezők: Horváth Zoltán, Bara Ákos, Benson Marcell; TEN Építész Műterem Bt., Budapest, kivitelező: Craft Benson Kft. Budapest);
- A Regionális Innovációs Ügynökség különdíja: Dr. Bejó László, egyetemi docens (NYME Faipari Mérnöki Kar), a faanyag-tudomány és faépítészet területén elért eredmények publikálását segítő munkájáért.



VI. Faipari Marketing Konferencia

Sopron, 2007. szeptember 7.

Kazó Gábor ✧

Idén is megrendezte az EFE – nekem az marad, szóval a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kar Informatikai és Gazdasági Intézet – Vállalkozási és Marketing Intézeti Tanszék a Ligno Novum kiállításához kötött marketingkonferenciát. Sorrendben a hatodikat.

Tanulva az elmúlt évek egyre nagyobb passzivitásából, a szervezők egy sokkal jobb helyszínt találtak, mint a korábbi években, hozzáigazítva a helyszínt a hallgatóság létszámához. Hiszem, hogy az a negyven ember, aki végighallgatta az előadásokat, több lett általuk.

✧ **Kazó Gábor**, szerkesztő, Magyar Asztalos és Faipar. Forrás: *Magyar Asztalos és Faipar* 2007/9. sz.
A szerző és a főszerkesztő engedélyével.



Sajnos a szakma nem veszi komolyan azokat a lehetőségeket, amik a lába előtt hevernek, így ismételen nem feszítette szét az érdeklődés az Alma Mater falait.

Szerintem az a baj, hogy nagyon olcsó a részvétel, illetve a szakmát messze áthatja az irigység és a közöny. Olcsó volt, hiszen több vállalkozás is támogatta a faipari mérnökképzés beindulásának 50 éves jubileumát. A konferencia támogatói ebben az évben a Forest Hungary Kft. és a Budapest Bank Zrt. voltak, köszönet érte.

Maga a konferencia és az előadások nagyon jók voltak, érezni lehet, hogy van egy kis kör, lassan bővülő, akik azt gondolják, azzal nem teremtenek maguknak konkurenciát, hogy elmondják a tapasztalataikat, bemutatják a vállalkozásukat, elért sikereiket.

Sajnos az időgazdálkodással mindenkinek gondja van, ezen változtatni kell, hogy az előre kitűzött időtartamokat tartani lehessen. Szerintem ezt a következő konferencia szervezésekor figyelembe kell majd venni: előre meghatározott időkeret, „lecsengetés”, határozott szervezői akarat mindenképpen elkel majd.

A konferencia hangulatát meghatározta, hogy elkészült a – XXI. század első – közösségi akaraton alapuló bútoros kutatása. Cselényi József, az Anest Zrt. elnöke és Pakainé dr. Kováts Judit, a kutatás vezetőjének bemutatója alapján a kutatás minden, a hazai bútorgyártással, kereskedéssel kapcsolatos vállalkozásnak hasznos információkat tartalmaz. Természetesen tudni kell olvasni a sorok között, de végre van kapaszkodó, van fix pont, amihez lehet tartani.

Horváth László, a Kanizsa Trend Kft. műszaki vezetője előadásában arra a témakörre koncentrált, hogy milyen technikai háttérrel, támogatást kell egy szervezetnek felépítenie és fenntartania ahhoz, hogy egy márkával sikeresen a piacra tudjon lépni, és pozícióját hosszú távon, sikeresen megtartsa. Marketing szempontból az egyedi termékelőny (USP) jelenti ehhez a megoldást, míg a műszaki lehetőségek közül két konkrét megoldást is bemutatott az andante márka képviselője.

Elsőként az egyedi gyártásnak nevezett módszert ismertette az előadó, amelynek segítségével a szériakínálattól eltérő, individuális igények elégíthetők ki, ipari termelési keretek között. A fő kihívás a meglévő hatékony termelési rendszer, és az egyedi igények magas szintű kielégítésének összekapcsolása anélkül, hogy a termelés adminisztrációs feladatai lényegesen növekednének.

A második bemutatott rendszer az ügynevezett LEAN metodika, melynek alkalmazására a kárpitosiparban – ismereteink szerint – nincs másik példa. A módszer lényege a nem értékteremtő folyamatok elkülönítése és elemzése. Ez magában foglalja a készletek, a kapcsolódási pontok, anyagmozgatások stb. vizsgálatát és optimalizálását. A bemutató végén a módszerek alkalmazására láthattunk néhány gyakorlati példát.

A prezentációk legprovokatívabbját Varsányi Tibor, a JAF Holz Ungarn Kft. ügyvezető igazgatója tartotta. Már az előadás címe is előre vetítette, hogy nem akármit fog a közönség hallani: „Tyúk vagy tojás, avagy a faipar vagy a marketing” – tényleg úgy tűnik, mintha ez a két dolog ma itthon, Magyarországon nem férne össze. Nem sok cég foglalkozik azzal, hogy megmutassa magát, és büszkén számoljon be a sikereiről. A hazai piacon néhány éve megjelenő külföldi tulajdonú JAF Holz Kft., komoly eredményeket ért el, céljait kommunikálja, terveit előre tekintve készíti, és konzekvensen végrehajtja. Elemzéseken alapuló döntéseit folyamatosan monitorozza, hogy időben módosíthasson rajtuk, nem szégyenként, hanem erényként meg élve azt. A prezentáció végén levonhattuk a konzekvenciát: nem összeférhetetlen a két dolog egymással, sőt, mint a tyúk és a tojás esetében is, csak az a biztos, hogy egyik nincs a másik nélkül.

A kávészünet után öröm volt tapasztalni, hogy vannak emberek, akik folyamatos képzésekkel, iskolába járással tartják a lépést a fiatalabb generációval még a negyedik X után is. Lovass Tibor közékük tartozik, hiszen néhány tucat hónappal ezelőtt végzett a programot szervező tanszéken. Ebben az előadásban is a kommunikáció került előtérbe, annak hatékonysága, illetve az, hogy a faiparos vállalkozók nem tudják kihasználni a lehetőségeket, nem tájékozódnak, és úgy egészében úri huncutságnak tekintik az egészet. Természetesen emellett sírnak, hogy nem találják meg őket. Nem érdeklődnek a lehetőségek iránt, nem mernek kérdezni és alapjában alulértékelik saját terméküket, saját értékeiket. Az előadó kiemelte, hogy minden tervezést, így a kommunikációs tervet is elemzéseknek kellene megelőzni, és az eredmények alapján kellene választani a kommunikációs csatornák között. A lokális média nagyon jóé használható, különösen olyan vállalkozások esetében, akik helyben értékesítik termékeiket. A hazai kkv-szektorba tartozó asztalosok, bútorkészítők pedig ebbe a kategóriába tartoznak.

Kalcsú Zoltán, a Pannon Fa- és Bútoripari Klaszter klasztermenedzsere bemutatta a Pannon bútorcsalád létrejöttének okait, lehetőségeit, sikereit. Nem volt egyszerű összehozni a tervkiírást, nem volt könnyű megszervezni a bírálatot, de az elmúlt időszak igazolta a PANFA vezetőségét, megérte a fáradozás. A termékről Kurusa László, a Klaszterbizottság tagja mondta el a miérteket és a hogyan továbbokat. Nagyon jó volt, és a többlet időt is megérte, hogy be tudott kapcsolódni a témába Bánhalmi Gábor, a bútorcsalád tervezője. Előadásában rámutatott arra, hogy nem könnyű ma kis költséggel, könnyen és akár több szállító által gyártott alkatrészekből álló divatos és tartós bútort tervezni. Nem könnyű eltalálni az információgazdag világban élő fogyasztó óhaját, mivel minimális információk állnak rendelkezésre. Nem könnyű, de lehetséges. Ezt igazolja az a siker, amit a Pannon Klaszter Bútor a Pannon Design Kiállításon elért, amikor először mutatkozott be a közönségnek. Az idén lesz még egy szereplése a prototípusnak: ott lesz a megújuló Bútorvilág Kiállításon a Hungexpo területén.

A konferencia hátralévő idejében három PhD-hallgató számolt be kutatási területéről. Peczár Andrea az általa végzett a „Magyar bútoripar versenyképessége” kutatás eredményeképpen leszögezte, hogy az igazi hatékonyságtól még igen messze vagyunk. Sokan nem is ismerik azokat a mutatószámokat, amik alapján össze lehetne hasonlítani a vállalkozásokat, és sajnos kiderült az is, hogy a hazai gazdaság eltartóképesége nem elegendő ennyi céghez. Horváth Sándor, az NyME Erdőmérnöki Karának doktorandusza bemutatta, hogy olyan országokban, ahol a civil kontroll komolyabb hagyományokkal rendelkezik, ott, ahol az üzleti etika nem neveltség tárgya, mekkora pénzeket költenek a termelők és az állam arra, hogy a széles néptömegek megismerjék, hogy mennyire jó fával dolgozni, építkezni, élni. Komoly állami és magánakarattal alapján euró és svájci frank milliókról beszélhetünk évente, hiszen a fa is termék, amit marketingelni kell. Évek óta beszélünk róla, hogy itthon is meg kellene valósítani egy cégek felett álló szervezetet, ami állami, magán- és uniós pénzek felhasználásával nekifogna a famarketingnek. Sajnos a gyakorlatban viszont semmi sem történik, csak keserűen megállapítjuk, hogy megint jött egy multi, megint elégettünk egy erdőt a giga erőművekben, és hogy „minden műanyag ablakkal megmentünk egy fát!”

A PhD-dolgozatok ismertetését Gyallai Gábor előadása zárta. Kutatási területe a „Bútorgyártó kis- és középvállalkozások finanszírozása Magyarországon” címet viselte. A megállapítások zömét előre lehetett gondolni, de



mindig a remény hal meg utoljára. Tény, a hazai kkv-szektor külső finanszírozást nem szívesen von be, és akkor is előnyben részesíti az idegen tőkét, inkább drágább, de megbízhatóbb, banki pénzeket használ a finanszírozáshoz, mint tőkéstársat. Mindenki fél bevonni egy idegent a vállalkozásba, nehogy kiforgassa a vagyonából, nehogy ellopja az ötletet, inkább szállítói „hiteleket” használ, átütemezett fizetésekkel.

A konferencia utolsó előadója a remek előadó-képességgel rendelkező Tonk Emil volt, aki szokásos lehangoló prezentációját hozta. Előadásában megpróbálta bevezetni a hallgatóságot a vásárlói döntések logikájába. Jó volt hallani, hogy minden döntés mögött található logikus magyarázatok, hiszen sokszor álltunk már értetlenül egy-egy visszamondott megren-

delés fölött. Jó lenne, ha minden termékelőállító meghallgathatná az előadást és elgondolkodna, hogy milyen logika alapján is hoz döntést mindannyiunk főnöke, a vásárló. Miért pont minket és nem a másikat, miért megint minket és nem az új szereplőt választja? Ezekre addig kell gondolkodni, amíg rá nem jövünk, hogy mik is a valódi értékei termékünknek, cégünknek, nekünk! Figyelni kell a vevőre, érezni kell(ene) minden rezdülését, hogy a változó körülmények dacára is mindig mi tudjuk kielégíteni az igényeit!

A VI. Faipari Marketing Konferencia résztvevői és szervezői biztosak abban, hogy folytatni kell a sorozatot. Arra, hogy mikor és hol, majd az idő választ ad.

Fotópályázat és kiállítás

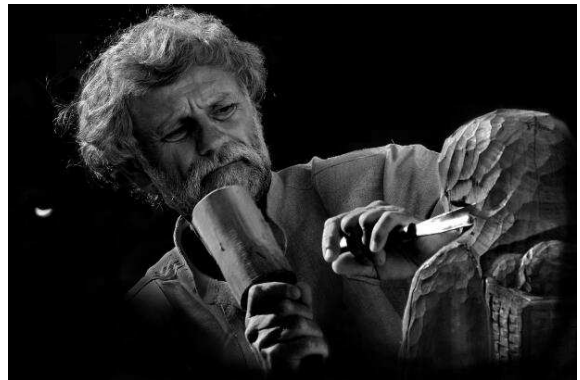
Takáts Alexandra ✧

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kara fotópályázatot hirdetett a faipari felsőoktatás 50 éves évfordulója alkalmából amatőr és hivatásos fotósok számára, olyan igényes fotóalkotások összegyűjtése és kiállítása céljából, melyek érzelemgazdagon mutatják be a fa és ember kapcsolatát, valamint a fa, mint anyag csodálatos világát.

A beérkezett munkákat faiparos és fotós szakmai zsűri értékelt, mely döntése alapján a legkiválóbb pályamunkákat szeptember 3. és 17. között kiállításra bocsátottak a soproni Erdészeti, Faipari és Földméréstörténeti Gyűjtemény terméiben.

A fotópályázatra 53 pályázó összesen 258 pályaműve érkezett be, melyből 65-öt állítottak ki. A pályázatot két kategóriában hirdették meg: az első kategória a *Fa és az ember harmóniája*, a második kategória az *Érdekes fák és fatermékek* voltak.

A fotópályázat kiállításának megnyitására 2007. szeptember 3-án, a jubileumi ünnepi hét nyitónapján, délután 2 órakor került sor az Erdészeti Múzeumban. Románné Roxer Valéria faipari mérnök, múzeumi munkatárs köszöntője után Dr. Sitkei György, a NyME Faipari Mérnöki Kar professzor emeritusa, a MTA rendes tagja nyitotta meg a kiállítást. Megnyitó beszédében üdvözölte és méltatta



Lángh Gábor: *Fafaragó II.*



Mann Judit: *Költészet és valóság*

✧ Takáts Alexandra, doktorandusz hallgató, NyME Informatikai és Gazdasági Intézet, a kiállítás szervezője



Folcz Tóbiás: *Mestermunka*



Hodossy Ilona: *Míves ajtó*



dr. Nerhaft Antalné: *Gazdasági épület*



Lángh Gábor: *Ablak a mültra*

ezt az egyedülálló kezdeményezést. Lelkesen beszélt a természetfotózás és a fa, a faanyag fotózásának a jelentőségéről, saját történeteivel, amatőr fotósként szerzett élményeivel, tapasztalataival színesítve mondandóját.

Nagy Csaba, a zsűri elnöke, a Magyar Természetfotósok Szövetségének (naturArt) tagja, 2002-ben az év természetfotósa, szakmai értékelésében elmondta, hogy javarészt igen kitűnő képek érkeztek a pályázatra, amelyek közül a zsűri csak nehezen tudta kiválasztani a díjjal jutalmazandó hat alkotást. A bemutatott művek mindannyian kiválónak nevezhetők, méltóak a szakma és a nagyközönség elismerésére. Ezután átnyújtotta a díjakat a helyezetteknek.

A *fa és az ember harmóniája* kategória nyertese Lángh Gábor *Fafaragó II.* c. képe lett, amely egyöntetűen nyerte el a zsűri tetszését. A második helyezett Mann Judit *Költészet és valóság* c. képe, a harmadik ifj. Folcz Tóbiás *Mestermunka* c. fotográfiája lett. Az *Érdekes fák és fatermékek* kategória nyertese Hodossy Ilona *Míves ajtó* c. alkotása lett, míg a második helyezést dr. Nerhaft Antalné *Gazdasági épület*, a harmadik helyet pedig Lángh Gábor *Ablak a mültra* c. képe érdemelte ki. A díjazott pályaműveket, illetve azok készítőit a zsűri értékes nyereményekkel jutalmazta, amelyeket Nagy Csaba nyújtott át a megjelent művészeknek.

A megnyitót követően az érdeklődők végre megtekinthették a kiállított alkotásokat, miközben ízelítőt kaptak a Soproni Tájegység kiváló boraiból. A változatos témájú képek hosszú időn keresztül lekötötték az érdeklődők figyelmét; sokan még hosszú idővel a megnyitó után is az állványok között bolyongva vizsgálgatták az egyes képeket, vissza-visszatértek egy-egy kedves alkotáshoz, vagy éppen szót váltottak a jelenlevő művészekkel, akik készséggel adtak felvilágosítást, meséltek a képek születéséről, inspirációjáról, kivitelezéséről. A két hétig tartó kiállítás a következő napokban is sok látogatót vonzott, akik egybehangzóan azon a véleményen voltak: a kitűnő ötlet és a magas színvonalú megvalósítás igen élvezetes, értékes kiállítás létrehozásához vezetett.

Ember és fa

Lovass Tibor* írása nyomán

Egy újszerű kezdeményezés, egy azelőtt soha nem látott dolog mindig sok kockázatot rejt magában. Pakainé dr. Kováts Judit, egyetemi docens és Lovass Tibor, a Zalaegerszegi Televízió igazgatója sem tudta, mire számíthat, amikor megszervezték az első faiparos film-szemlét, az „Ember és fa” témakörben. A pályázat kiírása ugyan megjelölt néhány irányvonalat, de a beérkezett kiváló munkák felülmúlták a szervezők várakozását.

Szinte valamennyi alkotásból érződött, hogy a fa ősidők óta társunk, életünkön át velünk van. Ültetjük, óvjuk, csodáljuk hatalmaságát, erejét. Évszázadok tanújaként a végtelenbe vezet a tekintetünket. Gyümölcseivel hálálja meg törődésünket, árnyékába húzódunk a forró napsugarak elől. Életet ad a föld apró élőlényeinek, miközben évgyűrűiben ott sűrűsödik a tapasztalat. Jelzi a környezet emberre is veszélyes változásait, és példamutatóan állja a vihart. Melegével szolgál, ha elpusztul, és munkát, megélhetést ad szakértő szorgos kezeknek. Környezetünk díszeként nemesíti a lelkünket is. Évgyűrűinek erezetét olvasva, visszarepít bennünket a természetbe, ahonnan jöttünk.

A szervezők célja az volt, hogy a fa ne csak egy forma legyen az emberek számára, hanem újra egy kultúra. Egy kicsit elfelejtett, félretett kultúra, amely új anyagok divatkifutóinak árnyékában „hagyományosként”, csendesesen húzódott meg. Alkalmat kívántak teremteni, hogy újra megismertessék az emberekkel a fában rejlő sokszínű lehetőséget. Ha megint felismerik az emberek a fa kultúráját, és újra kötődnek hozzá, az egyfajta identitást is jelenthet, azonosulást a fával, a természettel, a természetességgel.

A számos beérkezett alkotás, a filmek, etűdök színes kavalkádjáról nehéz néhány szóban beszámolni. Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül néhány gondolatot ajánlunk az olvasó szíves figyelmébe.

A *Néma Tanúink* című alkotás tehetséges általános iskolás fiatalok jól sikerült filmje. A



zalaegerszegi Landorhegyi Suli TV alkotói közössége már több sikeres filmet készített. A diákok és tanáraik most is lokális témát dolgoztak fel, jó dramaturgiával és képi megjelenítéssel. Az idén negyvenhárom éves, védetté nyilvánított platánsor történetéről szép képek kíséretében kapunk információt. Egyértelműen érződik a szöveg és a kép közötti összhang megteremtésére való törekvés.

Ember és fa címmel a Zalaegerszegi Televízió két fiatal kollégája és a televíziónál gyakorló kommunikáció szakos hallgatók készítettek a többi alkotástól eltérő jellegű filmet. A riportok és versidézetek füzére jól szerkesztett, elgondolkodtató munka. Az alkotásból megtudhattuk, miként gondolkodik a fáról színházigazgató, a József Attila-díjas költő, az iparművész házaspár, az óvónő és az óvodás, a tűzoltó és az utca embere. Feltételezhető, hogy a fiatalok sokat tanultak egymástól, és a szakmából is a film elkészítése során. A szervezők örömmel adtak helyet, hogy egy ilyen, a nyilvánosság elé egyébként nehezen kerülő alkotás bemutatkozhasson.

A *szentgáli fa meséi* című film főszereplője Szabó István fafaragó mester, aki hihetetlen energiával és kezűgyességgel formálja a kezébe kerülő anyagot. Az, hogy szereti a fát, ismeri annak minden csínját-bínját, kiderül a szép

* Lovass Tibor, a Zalaegerszegi Televízió igazgatója



filmből. A faragások története, a kutatási munka eredménye apáról fiúra száll Szentgálon, de az érdeklődő farigcsálók előtt sem titok.

A *400 éves üzenet* egy etüd-gyöngyszem. A több, mint 400 esztendő szelidgesztenyefa megszólítja a tövében pihenő embert, és beszélgetésre invitálja. A gyönyörűen megfogalmazott szöveg, vagy talán a film helyi bemutatásának is köszönhetően, azóta már a zalaegerszegi Öveges Általános Iskola, valamint Gyutai Csaba, Zalaegerszeg alpolgármestere, a terület képviselője örökbe fogadta a fát. Megszépülve, egy kis táblával ellátva várja a kirándulókat a térség matuzsálema.

Dendrománia (azaz famánia). Egy nagyszerű magazinós riport készült Pósfai Györgyről, aki munkáját tekintve mikrobiológus ugyan, de szabadidejében fával foglalkozik, felkutat, és felmérést készít Magyarország öreg fáiról. Szép és érdekesen fotózott film, profi munka a szegedi stúdió kollégáitól, amely olyan előttünk lévő természeti értékekre hívja fel a figyelmet, amely mellett hajlamosak vagyunk elmenni – bár talán nem valamennyien.

Emberpor. Ez a címe a Fekete István válogatott elbeszéléseit tartalmazó könyvnek, és ezt a címet adta az alkotó *Az erdő* című írásból készült filmjének is. Szép képek, kellemes etüdos kezdés, a zene nagyon jól összeváloga-

tott, erősíti a képek és a szöveg közötti összehatást. Az erdő pótlását az erdőre bízni már nem lehet. Az embernek kell a kezébe vennie az örök csíra jövőjét. A csemetekertek lakói a föld „ősi pelenkáját” ledobva búznak elő, hogy aztán idegen világban is helytálljanak, nőjenek, erősödjenek, magokat teremjenek és megújuljanak. A film üzenete kiválóan erősíti az ember és a fa közötti elválaszthatatlan kapcsolatot, a közös, örök körforgást.

A Göcsej Természetvédelmi Alapítvány, a Szegi Suli Általános Iskola 6. osztályos diákjai és az Elmont Stúdió kiváló filmje *Az erdő szívverése* címet kapta. Talán a legjobb dramaturgiájú film, teljes mértékben tükrözi a természetszeretet, és -védelem fontosságát. Kiváló ötlet volt a gyermek narrátorhang választás, és a gyerekek szerepeltetése. Önvalloások egy-egy mondatban gyermekektől a fáról, az erőről. Szép képekkel, tökéletes hangsúlyokkal, zenei aláfestéssel, kiváló vágással, megdöbbenve, elgondolkodtatva, és gyönyörködtetve vezet végig a nézőt, mintha maga is tagja lenne a kirándulók csoportjának. Megérdemelten kapta meg a szakmai zsűri dicséretét és nyerte el a második helyezést.

Akác. Ugyancsak Fekete István írását álmódta képre az alkotó Riba Szabolcs. Egy szép képi világban elevenednek meg az író gondolatai. A szöveg és a kép egysége a beérkezett pályaművek közül ebben a filmben a legteljesebb. A múltba, a hétköznapokba, és egyáltalán az életbe viszi, repíti a nézőt a film. A különleges és felemelő élményt nyújtó alkotást a zsűri az első helyezéssel jutalmazta.

A fenti rövid összefoglaló csupán egy kis ízelítőt adott a kitűnő alkotásokból, amelyeket mindenkinek szeretettel ajánlunk a figyelmébe. Összességében elmondhatjuk, hogy minden alkotás a maga nemében figyelemre méltó volt, méltó a Faipari Mérnöki Kar fennállásának 50 éves évfordulójához, méltó az ember és a fa kapcsolatának a megünnepléséhez. A legjobb filmeknek járó díjakat Dr. Molnár Sándor, a Faipari Mérnöki Kar dékánja adta át a helyezettnek, a rendezvénysorozat záró Faiparos Bálon. Nekik, és a filmszemlén résztvevő összes pályamű alkotójának ezúton is gratulálunk, és további nagyon jó munkát, sok sikert kívánunk.

Sportdélután

Krasznai Ferenc Sportcsarnok 2007.09.04.

Takáts Péter *

Az 50 éves ünnepségsorozat mozgalmas keddi napjának estéjén újabb felemelő mozzanatra került sor a Nyugat-Magyarországi Egyetem Krasznai Ferenc Sportcsarnokában. A rendezvény szerény elnevezése – Sportdélután – aligha közvetítheti annak jelentőségét. Ezen a jeles alkalmon ugyanis találkozott az egyetemi kosárlabdacsapat múltja és jelene – mindazon csapatoknak a tagjai, akik a faipari mérnökképzés ötven éve alatt dobogós helyezést értek el, köztük a valamikori kupagyőztes egyetemi csapat, valamint a SMAFC jelenlegi NB I/B bronzérmes együttese, akik a Kőrmend NB I/A ezüstérmes csapatát fogadták egy barátságos mérkőzésen.

Az ünnepséget este 6 órakor Takáts Péter professzor, a NyME oktatási rektorhelyettese, a SMAFC tanárelnöke, a kupagyőztes csapat tagja nyitotta meg, köszöntve a résztvevőket, ünnepeltek. Beszédében megemlékezett a korábban



elhunyt csapattagokról, köztük Mogyorósy Szilárdról, akinek ez a nap egyben halálának évfordulója is. Külön köszöntötte Winkler András professzor urat, a SMAFC leköszönő tanárelnökét, aki szeptember 3-án ünnepelte 65. születésnapját, majd felkérte a Faipari Mérnöki Kar dékánját ünnepi köszöntőjének megtartására.

Molnár Sándor dékán úr meleg szavakkal üdvözölte a résztvevőket és megemlítette, hogy a Kar vezetése mindig fontosnak tartotta a sport támogatását, mely jól megfért a mindenkori oktató-kutató nevelőmunka mellett. A jelenlévő okleveles faipari mérnökök és erdőmérnökök életpályája is azt bizonyítja, hogy nem csak a pályán voltak képesek kimagasló teljesítményre, hanem vállalatigazgatóként, erdőgazdasági vezetőkként, egyetemi tanárként, mérnökként, stb. is bizonyították szakmai és emberi rátermettségüket.



Az egykori kupagyőztes és egyéb, a korábbi bajnokságokon sikeres csapatok tagjai

Állnak: Czeglédy István, Trokán Pál, Szabados István, Brassói János, Varga Sándorné, Palotai Gábor, Balogh Sándorné, Dr. Bakk László, Balsay István, Kisteleki Péter, Káldy József, Balsay Miklós, Zárai Károly, Dr. Takáts Péter

Guggolnak: Dr. Tvordy György, Bakonyi Gábor, Tóth Kálmán, Balsay Antal

* Dr. Takáts Péter CSc., a SMAFC tanárelnöke

Megköszönte mindazoknak a segítségét és támogatását, akik erkölcsileg és anyagilag is támogatták a Kar fejlődését és a sporttevékenységet az elmúlt 50 évben és valamennyi résztvevőnek további kellemes sportdélutánt kívánt.

Ezután Bácskai Kornél, a Megyei Kosárlabda Szövetség elnöke üdvözölte a bronzérmes SMAFC kosárlabda csapat tagjait, hangsúlyozva, hogy különösen figyelemre méltó az a fejlődés, amit a csapat a nehéz körülmények ellenére, amatőr csapatként az elmúlt három évben elért, mely példaértékű lehet más sportegyesületek számára, majd átadta a 3. helyért járó bronzérmeket a csapat kapitányának, tagjainak és edzőjének. Gratulált valamennyi játékosnak és megköszönte a csapatot támogató stábnak és szponzoroknak a segítőkész munkáját.

Ezt követően a SMAFC Sportkör tanár-elnöke merített papírból készült emléklapokat adott át azok számára, akik a magyar bajnokságban és a Magyar Népköztársasági Kupában a faipari mérnökképzés 50 éve alatt dobogós helye-

zést elért csapatban szerepeltek, ill. a csapat mellett sportvezetőként, tanárelnökként, ügyvezető elnökként, intézőként, stb. hozzájárultak az elmúlt évek kiemelkedő szerepléséhez. Ez alkalomból 27 játékos, 6 volt játékos családtagja, valamint 7 sportvezető vehette át Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora által is aláírt emléklapot.

A sportnap befejezésekképpen a sokak által várt Körmend-SMAFC kosárlabda mérkőzés következett. A vendégcsapat tagjai között szerepelt Vavra Péter faipari mérnök, okl. menedzser szakmérnök, válogatott kosárlabdázó, aki egyetemi tanulmányai alatt a SMAFC egyik erőssége volt. A mérkőzés a Körmend csapatának sikerével végződött. Ezt követően a régi csapat tagjai baráti beszélgetés keretében elevenítették fel korábbi sikereiket, emlékeiket.

A sportdélután az 50 éves jubileumi ünnepségsorozat egyik kellemes színfoltjaként marad meg a jelenlévők emlékeiben.

Az 50 éves a faipari mérnökképzés emlékoszlopa

Papp Tibor ❖

Már érkezésekor, rönk formájában is nagy feltűnést keltett az a közel 80 cm átmérőjű tölgy rönk, melyből a NyME Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intézetében működő Famíves szakkör tagjai, lelkes amatőr fafaragó művészjelöltek másfél hét alatt kifaragták a faipari mérnökképzés 50 éves fennállásának emlékoszlopát. Nagy átmérője miatt láncfűrészsel kellett körbefaragni gerenda formájúra, mivel egyik soproni vagy környékbeli keretfűrészgépbe sem fért bele nagy átmérője miatt. Ezután a Tanulmányi Erdőgazdaság Fűrészüzemében készítettek belőle 36×36 cm keresztmetszetű gerendát, mely alapjául szolgált az alkotásnak.

A terveket Dr. Dénes Levente, a NyME Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intéze-



tének docense készítette, a kivitelezésért Papp Tibor, az intézet egyik doktorandusza volt a felelős. Az alkotók elképzelése az volt, hogy a magyar népművészetben ismeretes népi kopjafához hasonlatos, ám attól eltérő, annak építkezési-faragási szabályaitól kissé elrugaszkodó „modern kopjafát”, emlékoszlopot készítenek.

A talapzat kemény, vas- és erős, mely utal a selmecbányai gyökerekre, Sopron hűségére, a Faipari Mérnöki Kar biztos helyére a magyar felsőoktatás palettáján. Az eltelt 50 évet öt kockával szimbolizálták, melyeket közök, a kopjafafaragásnál használatos nevének pihenők választanak el. A kockák állandó forgásban vannak azonos lendületben, s mire a talapzattól felér szemünk a csúcsig, a kockák egy oldalnyit,

❖ Papp Tibor doktorandusz hallgató, NyME Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intézet

azaz 90°-ot fordulnak összességében. Ezzel az egyenletes fejlődést, a töretlen lendületet kívánták szimbolizálni. A csúcson lévő „kocka” egy, a kopjafafaragásban a 10-es számot jelentő elem, a 10 évet jelképező csillag, mely felfelé, az ég felé mutat, a további éveket jelképezve. Jelenti továbbá az emlékoszlop tetején a megújulást, hiszen egy alakuló újabb kocka (10 év) hírnöke, hasonlóképpen, mint virágon a bimbó, mely szintén nagyon gyakori fejlődésre utaló népművészeti motívum a magyar díszítőművészetben. A pihenők közötti kötélmotívum az összeköttetést biztosítja a talapzattól a csúcsig. Ellentétben a kockák egyenletes forgásával ennek forgása minden pihenőben más és más utalva a mindig változó körülményekre a „jobb és rosszabb” időkre, az állandóan változó körülményekre. A kockák egyenletessége, lendületesége és a pihenők változó sodrású, lendületű motívumai igazán így, együtt nyernek értelmet.

Az öt kockán keresztül a Faipari Mérnöki Kar, a faipari mérnökképzés és az képzéshez köthető változások, a kialakuló új szakok fejlődése követhető végig. Egy-egy kocka oldalára kettő-kettő képzés került fel a kar oktatási palettájából, alapításának évszámával együtt. Így a talapzattól fölfelé az első kockán olvashatjuk az okleveles faipari mérnökképzés és alapítási évszámát, 1957-et. Majd sorban következik 1971 az üzemmérnök képzés, 1985 a papíripari képzés, 1992 a mérnök tanár képzés, 1994 a művészeti képzés, és 2002 az informatikai képzés beindításának időpontjai. A csillagmotívum pedig a további képzéseket is szimbolizálja, melyek a bolognai folyamat eredményei és a karunkon folyó képzések fejlődését (ipari termék és formatervező mérnök szak, andragógia szak, stb.) mutatja.



Ha szembeállunk az emlékoszloppal, a kockák felénk eső oldalán látható felfelé spirál alakban a Faipari Mérnöki Kar új címere, Sopron város címere, és a Magyar Köztársaság címere. A legfelső kockán a magyar címer mellett jobbra és balra pedig a Faipari Mérnöki Szak két régebben használt címere található.

A Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intézetben működő Famíves szakkör diákjai, és a kar hallgatói szaktól függetlenül részt vettek a munkálatokban, a szállítástól a faragáson át a felületkezelésig. A faragás folyamatát nem rejtették el a nagyközönség elől, forgalmas helyen, a két legrégebbi soproni kollégium között lévő fakupola alatt készítették el az emlékoszlopot. A hallgatók napi két turnusban dolgoztak a rönkön, délelőtt 9 órától 12 óráig, majd ebédszünet után 13 órától 16 óráig. A lelkesedésükre jellemző, hogy általában nem is fért hozzá mindenki a rönkhöz.

A gerenda kupolához szállítása után a nagyolási műveleteket főként géppel (kézi körfűrész) végezték. Ezt követően rengeteg vésős munka következett a pihenők hengeresre faragásánál, valamint a tetején lévő kúp és csillag kialakításánál. Nagyon aprólékos munka volt a kötélmotívum faragása is, hiszen a kockák kiállításai miatt nehezen, vagy egyáltalán nem lehetett hozzáférni a hengeres részekhez. A kockák forgását láncfűrészgéppel alakították ki, gondos előrajzolás és méretezés után.

A kinagyolás és láncfűrészelés mellett sok időt elvett az egyes elemek, kockák oldalainak síkba egyengetése, csiszolása, melyet kézi gyalugéppel és korongcsiszolóval végeztek, és természetesen rengeteg kézi csiszolással. Ezután következett a minták felrajzolása, a kockák lapjainak kialakítása, a betűk kifaragása, pácolása, lecsiszolása és a felületkezelés.



Az emlékmű éppen elkészült az avatás napjára, 2007. szeptember 5-ére. Az emlékoszlopot 10 hallgató vitte végső helyére, a B épület főlépcsőházának második emeleti pihenőjébe. Az oszlop felavatása délután 3 órakor, a Faipari Tudományos Egyesület ünnepi közgyűlése előtt történt.

Dr. Molnár Sándor dékán köszöntötte az ünnepségen megjelenteket és megemlékezett röviden az 50 éves ünnepségek fontosságáról, méltatta a fafaragókat. Dr. Bariska Mihály Svájcból érkezett vendégprofesszorunk vont párhuzamot múlt és jelen között avatóbeszédében. Dr. Albert Levente rektorhelyettes úr az egyetem nevében elmondott beszédében az egyetemi közös fejlődés egyik zálogaként említette a Faipari Mérnöki Kart, és hangsúlyozta az alkotó művészet fontosságát. Papp Tibor pedig az emlékoszlop készítéséről számolt be röviden. Az ünnepséget a Faiparos himnusz eléneklésével zárták a megjelent hallgatók.

Hálával tartozunk azoknak a hallgatóknak, akik a fafaragás szeretetért, szakmai gyakorlatért, vagy kalandvágyból segítettek a kivitelezésben. Van, aki csak egy vésővágásért jött, hogy valamit Ő is hozzátegyen a készülő oszlophoz. Ők körülbelül 15-en másfél hét alatt a

60 – 70 cm átmérőjű rönkből önzetlenül, saját szabadidejüket feláldozva elkészítették az első vésővágástól az utolsó ecsetkenésig az emlékoszlopot.

Ez az emlékoszlop nem csupán emlék, hanem igenis bizonyíték arra, hogy akikért ez a kar létrejött – a faiparos hallgatók, kutatók, tanárok, és mindenki, aki hivatásának érzi a fát – azok képesek szakmájukért és a közösségért áldozatokat is hozni. Szimbolikus tartalma a szakmai elkötelezettségről és szakmaszeretetről tesz szép tanúbizonyságot. Az alkotók mindenkiket szeretettel invitálnak, hogy Sopronban álljanak meg egy perce az oszlop előtt és gondoljanak a faiparos képzés és szakma fontosságára, az elmúlt és az előttünk álló évekre, sikerekre.

Az oszlop készítésében való segítségükért hálásak vagyunk minden alábbi hallgatónak: *Lonsták Nóra, Takács Noémi, Papp Tibor, Ács György, Vezendy Gergely, Perjési István Gábor, Hamza Szabolcs, Kóta Márton, Weinbach Veronika, Komáromi Gábor, Papp Éva, Valent József*, valamint sokan mások, akik ugyan csak kisebb mértékben, mégis értékes hozzájárulást nyújtottak az oszlop elkészítéséhez.

Országos lakossági felmérés a magyar bútort piacon

Pakainé Kováts Judit, Takáts Alexandra, Bednárík Éva, Péchy László *

Az Anest Zrt. és a Magyar Bútor- és Faipari Szövetség megbízta a Nyugat-Magyarországi Egyetem Vállalkozási és Marketing Tanszékét azzal, hogy végezzen országos felmérést a bútort vásárlók, illetve bútort vásárolni szándékozók körében igényeik, véleményeik, preferenciáik megismerése céljából. A vizsgálat célja az volt, hogy teljes körű képet nyerjünk a bútort vásárlók attitűdjéről, az általuk használt bútorokról, igényeikről, termékválasztási és vásárlási folyamatairól, szokásaikról, a befolyásoló tényezőkről, preferált üzlettípusokról, elfogadott kommunikációs csatornákról.

A kutatás során a válaszadók értékelték a magyarországi bútorok kínálatát összességében, amit döntően jónak minősítettek, viszont a semlegesek aránya is jelentősebb volt (válaszadók közel egy harmada). Negatív (rossz, nagyon rossz) értékelés elhanyagolhatónak mondható.

A részletes adatokból az is látható, hogy a fiatalok kritikusabbak a bútorkínálat megítélésében, legalábbis kevésbé ragadja meg őket a jelenlegi bútort választék, a legidősebb korosztály viszont elégedettebb vele.

A régiókat vizsgálva azt is láthatjuk, hogy Kelet-Magyarországon a vásárlók kevésbé elégedettek a kínálattal, mint Budapesten, vagy az ország nyugati felében (**1. ábra**).

* Pakainé Dr. Kováts Judit CSc., egyetemi docens,

Takáts Alexandra, Bednárík Éva, Péchy László, doktorandusz hallgatók, NyME Informatikai és Gazdasági Intézet

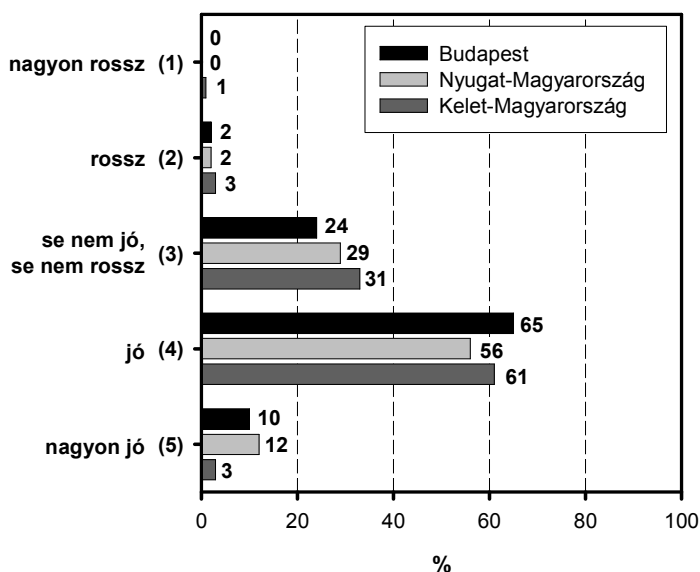
A kutatás során vizsgálták azt is, hogy a vásárlókban milyen kép él a bútorokról származási országoként a magyar bútor viszonylatában: általában jobbak, ugyanolyanok, vagy rosszabbak, mint a magyar bútor (2. ábra).

Láthatóan éles különbség van a volt szocialista országok (Lengyelország, Románia) és a nyugati országok megítélésében: az előbbieket bútorait jelentős arányban ítélik rosszabb minőségűnek, mint a magyarországi bútor, míg a nyugati országok bútorait jobbnak, vagy legalább azonos minőségűnek ítélik. A vásárlók értékelése szerint a vizsgáltak közül legjobb a skandináv bútorok minősége, ezt a német és az olasz bútor követi. Ezeket a vásárlók közel fele jobbnak értékeli, mint a magyar bútor. A sorban következő az osztrák bútor. A spanyol bútor esetében már jelentősebb azok aránya, akik a magyar bútor jobbnak találják annál, a spanyol bútor minőségében átmenetnek tekinthető a román és lengyel bútorok felé.

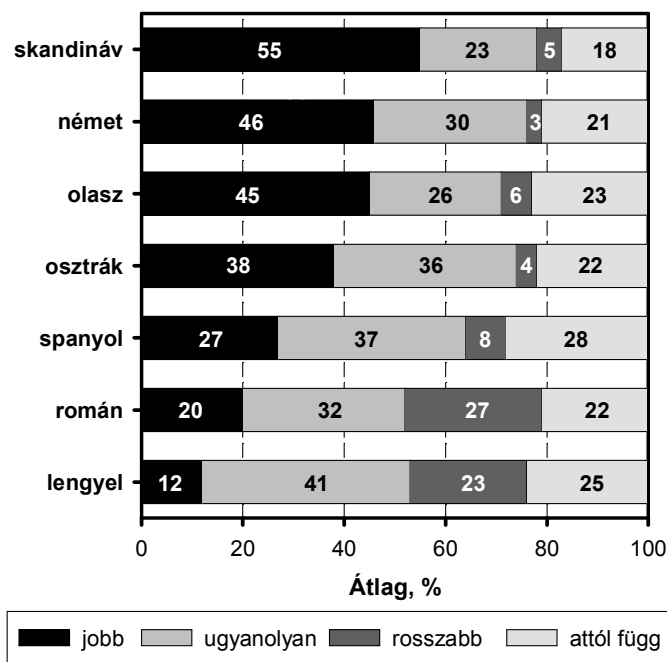
A kutatók azt is vizsgálták, hogy a nagyobb irányzatok közül a vásárolni szándékozók ízlésének melyik lakberendezési stílus felel meg leginkább (3. ábra). Az eredmények alapján a legnépszerűbb irányzat a fiatalos, modern; a vásárlók harmada ezt kedveli, ezt követi a klasszikus stílus. Jelentős még a természetes tölörfa (nem fenyő) és a skandináv stílusú fenyőbútor. Megvizsgálva az adatokat demográfiai csoportonként, az látható, hogy a modernet inkább a fiatalok és nyugat-magyarországiak kedvelik, míg a klasszikus stílus az idősebbek és a keleti országgrészben élők között a népszerűbb.

Górcső alá került a különböző bútor márkák spontán ismertsége is, ami a kérdezettnek spontán eszébe jutó, lelegevenebb márka asszociációit jelenti.

Az adatokból kiderült, hogy a bútorpiacon a márkák jóval kisebb súllyal vannak jelen, mint sok más fogyasztói piacon: a válaszadók 1/3-a nem is említett márkát (a budapesti piacon ez az érték 44%). Másik jellemzője a piacnak, hogy elsősorban a bútorgyártó neve – esetleg forgalmazó neve – jelenti a márkát, kevésbé a különböző bútorcsalád elnevezése (4. ábra).



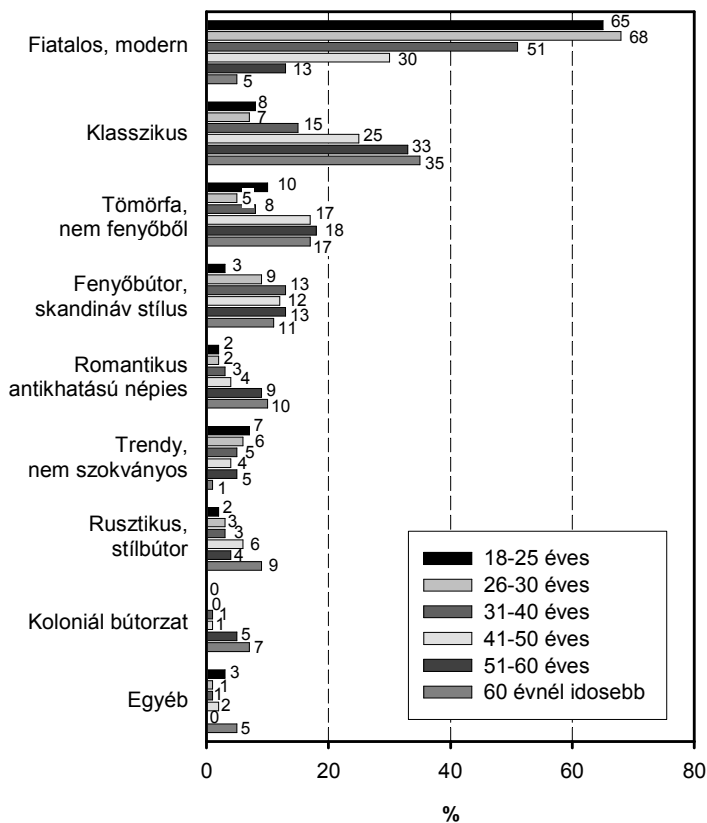
1. ábra – A magyarországi bútor kínálat megítélése



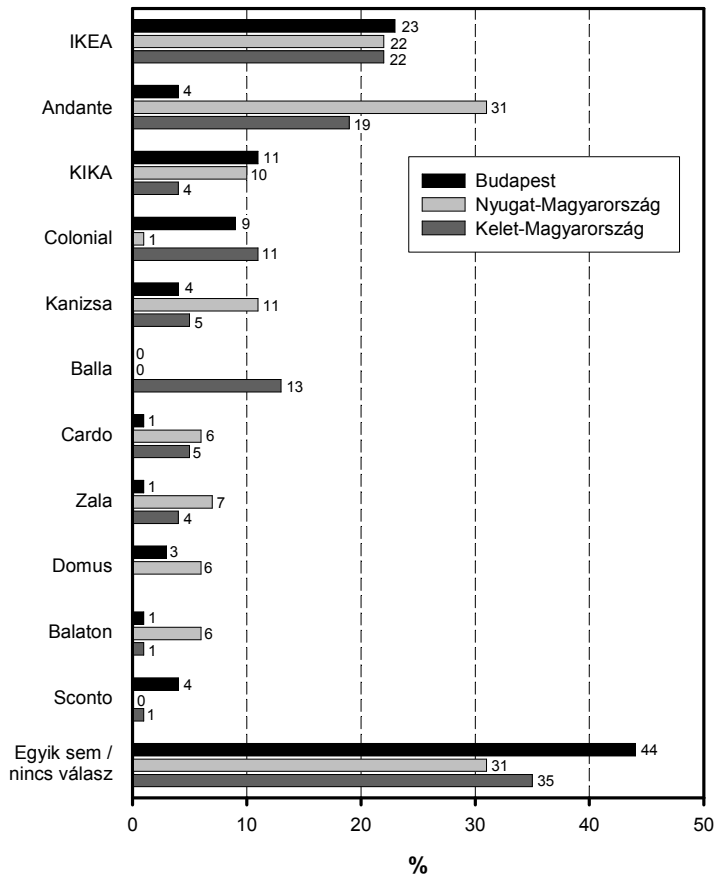
2. ábra – Különböző országok bútorainak minősége a magyar bútorhoz képest

A bútorvásárlók körében az ismertséget döntően két márka vezeti, legismertebb az IKEA, neki a legjobb a pozíciója, amit az Andante követ. Ennél jóval kisebb mértékben ismerik a KIKÁ-t, a Kolonialt és a Kanizsát.

Korcsoportokat nézve a vezető márkákat (IKEA, Andante, KIKÁ) a fiatalabbak – különösen a legfiatalabbak (18-15 éves) – sokkal inkább



3. ábra – A lakberendezési stílusok kedveltsége korcsoportok szerint



4. ábra – A bútormárkák spontán ismertsége régiók szerint

ismerik, viszont a Koloniat és a Kanizsát, mint régebbi márkákat inkább az idősek ismerik. Az idősek összességében lényegesen kevesebb márkát ismernek.

Az IKEA mindhárom régióban (Bp, Kelet- és Nyugat-Magyarország) egyformán, az Andante Kelet-Magyarországon, de különösen Nyugat-Magyarországon ismert (Nyugat-Magyarországon a kérdezettek közel harmada ismeri spontán módon). Elhelyezkedése miatt a Kanizsa Nyugat-Magyarországon, míg a Balla Bútór Kelet-Magyarországon (Kisvárdá) ismertebb. Az is elmondható, hogy a nők valamivel jobban ismerik a bútormárkákat, ami érthető, hiszen ők az otthonnal, lakberendezéssel kapcsolatos dolgokban aktívabbak. A vizsgálat kiterjedt arra is, hogy a kérdezettek körében lakásuk/házuk melyik részének berendezésére van igény, milyen funkciókra keresnének bútort, ha lehetőségük lenne rá. A legtöbben a nappalit rendeznék be újra, azután a konyhát és a hálószobát.

A korcsoportokat tekintve a legfiatalabb korosztálynak a hálószoba a legfontosabb, gyerekszobát leginkább a gyereket tervező, vagy nevelő fiatalok és középkorúak (25-50 éves) rendeznék be, a nappali a legfiatalabbakat kivéve mindegyik korosztálynál a leginkább fejlesztendő lakótér.

A régiók esetében az látható, hogy a budapestiek inkább a nappalit és gyerekszobát újítanák meg, míg Kelet- és Nyugat-Magyarországon a konyha, a hálószoba és a fürdő van inkább előtérben. Kimutatható, hogy a férfiakat inkább a nappali és a dolgozószoba, míg a nőket inkább a konyha és a fürdő berendezése érdekli.

Az egyedülállókat a nappali és a háló, a fiatal párokat a nappali és a konyha, a fiatalabb gyermekes háztartásokat természetesen a gyerekszoba, az idősebb gyermek nélküli párokat az ebédlő megújítása foglalkoztatja inkább.

A kutatás a lakással kapcsolatos, a lakberendezéssel kapcsolatban és a bútóvásárláshoz kapcsolódóan vizsgálták az attitűdöket. A lakásra vonatkozóan kimutatható, hogy a lakás tisztasága igen fontos

igény, a vásárlók többsége kényelmesnek ítéli otthonát, ahol szeret tartózkodni. Részletesen elemezve az adatokat az látszik, hogy a legfiatalabbak kevésbé szeretnek otthon lenni, kevésbé büszkék lakhelyükre, a rendetlenséget is könnyebben elfogadják, a legidősebbek viszont kevésbé rendeznék át lakásukat, nem fordítanak több időt a lakásra.

A berendezésre vonatkozóan azt láthatjuk, hogy a tartósság alapvető feltétel a bútoroknál, de a kényelem és a funkcionalitás is elengedhetetlen kritérium. Az egységes stílus és a részletek fontossága már kevésbé meghatározó szempont berendezésnél. A további elemzésből az látható, hogy a kényelem és a praktikum az idősebbeknek (51 felett) a legfontosabb, akik sokkal kevésbé akarják megújítani lakberendezésüket és a modern, formatervezett bútorokat sem igazán kedvelik. Az egységes stílus leginkább a fiatal-középkorúaknak (31-40 éves) fontos.

Nyugat-Magyarországon jobban igénylik az egységes, modern stílust, mint az ország más részén. A nők többet törődnek a részletekkel és gyakrabban újítanak a berendezést, valamivel modernebbek, mint a férfiak.

Az idősebbek, akiknek ez a lakóhelyük többnyire már életük végéig szóló lakótér, az egyszerű formákat jobban szeretik, a régi bútorokat tartósabbnak tartják. Ők nem szeretnek bútort vásárolni, számukra ez kevésbé jelent élményt. A fiatalabbak viszont költöznének még. A retro a legfiatalabbak körében divatos. A nők számára sokkal inkább élmény a vásárlás, mint a férfiak számára.

További információkért és a tanulmány megvásárlásával kapcsolatban a www.anest.hu weboldalon, vagy a Bútorszövetségben Tóth Eszternél a 06 1 202 3395-ös telefonszámon, illetve a Nyugat-Magyarországi Egyetemen, Pakainé Dr. Kováts Juditnál (06 30 969 3620, pkj@fmk.nyme.hu) lehet érdeklődni.

Ligno Novum – Wood Tech 2007

2007 szeptember 5-8

2007. szeptember 5-8 között Sopronban a „faipar fellegvárában” 17. alkalommal és egyben utoljára került megrendezésre a Ligno Novum – Wood Tech vásárpáros.

Az elmúlt 17 évben (1991-2007) Sopron neve már nemcsak a Nyugat-Magyarországi Egyetem faipari és erdészeti karaival fonódott össze, hanem a Ligno Novum – Wood Tech szakkiállításokkal is. A rendszerváltást követő 17 évben a szakma átalakításában játszott szerepével ez a rendezvény kitörölhetetlenül beírta nevét a faipar történetébe. A kiállítás fejlődése híven tükrözte a hazai faipar fejlődését.

Sopron megszerette a rendezvényt, amely az évek alatt eredményes, színvonalas szakmai eseménnyé nőtte ki magát, a résztvevők pedig Sopron városát. A fejlődés azonban idén meg-

torpant. A korábban megfogalmazott infrastrukturális igények és az érzékelhető gazdasági nehézségek nagyobb hangsúlyt kaptak mint korábban. A szakmában meghatározó gépkereskedő cégek az utóbbi évek nemzetközi tendenciáit és a hazai piac igényeit figyelembe véve jutottak (az általuk képviselt gépgyártókkal egyetértésben) arra az elhatározásra, hogy a 2007. évi rendezvényen nem vesznek részt, illetve mellettük még több cég is jelezte távolmaradását.

Tulajdonképpen ezek az események eldöntötték a rendezvény jövőjét, melynek helyszíne már – a fejlődési lehetőségeket szem előtt tartva – nem Sopron lesz. Míg 2006-ban 11.000 m² nettó területen 230 kiállító vett részt, addig 2007-ben mindössze 5400 m²-en 173 kiállító jelent meg. A résztvevők 15 %-a elsőként





mutatkozott be az idei Ligno Novum – Wood Tech kiállításon, amely az elmúlt évekhez viszonyítva nem mutat jelentős eltérést. Tíz vállalkozásnak tizedik bemutatkozása volt az idei, míg kilenc kiállítót tizenhetedik alkalommal köszöntöttek. A résztvevő cégek 36%-a külföldi tulajdonú volt, többségük Magyarországon bejegyzett vállalkozás, míg 56%-uk magyar tulajdonú, 8% vegyes vállalkozás.

Szinte egész Európából érkeztek kiállítók: Ausztria, Csehország, Írország, Lengyelország, Németország, Románia, Svájc, Szlovákia, Szlovénia. Hiányzott azonban az olasz gépipar, mert az őket képviselő gépkereskedők is távol maradtak.

A hagyományoknak megfelelően az idén is kiosztásra kerültek a vásárdíjak. Ebben az évben az alábbi vállalkozásokat és vállalkozókat jutalmazta a zsűri:

- **Valum Szekszárd Kft.** – Alumínium bútorajtó keretek, lábazatok és díszítőelemek;
- **Leitz Hungária Kft.** – Barázdált profilú előgyaluló és bútüregmunkáló szerszám
- **Felder Group Hungária** – Korszerű technológiai megoldások, gépek széles választékának bemutatása
- **Jaroma Sp.o.o.** – Sorozatvágóval kombinált vastagsági gyalugép
- **Optigép Gépgyártó és Kereskedelmi Kft.** – OPM-UFA vontatott energiaültetvény betakarító gép
- **Del-Gép Kft.** – Fatüzelő berendezések, aprítéktüzelés
- **Budapest Furnér Művek Kft.** – Standkialakítás
- **Tooltechnik System Kft.** – Standkialakítás
- **F.Berger Kft.** – Korszerű, új típusú kíméletes közelítőgép magas fokú automatizálással
- **Németh Zoltán faszobrász** – A fa művészi alkalmazása a kézműiparban

A jövőben a Ligno Novum – Wood Tech Budapesten kerül megrendezésre, szakmai befektető vállalta a rendezvény tovább fejlesztését, természetesen megtartva a legfontosabb hagyományokat. Bízunk benne, hogy a tervek és a kiállítói igények szerinti 2 éves ciklusokban újra nagy kiállítás jön létre. Sopronban pedig a köztes években a szakmai elméleti kérdések kerülnek majd előtérbe az Egyetem szellemi háttérével.

A budapesti helyszínen elsőként 2008. szeptember 11-14. között, a Budapesti Vásárközpont A pavilonjában kerül majd sor a vásár megrendezésére. A rendezési jogot megvásárló X-meditor Kft. munkatársai szeptember 5-én tartottak sajtótájékoztatót. Az új, dinamikus szervező csapat ígéretei szerint az eddigiekhez hasonló áron, de jobb, átláthatóbb körülmények között, egy megújult, új ötletekkel fűszerezett kiállítást látogathatunk majd. A kérdések nagy része az új helyszínre vonatkozott, amelyet egyesek kritizáltak, mások bizakodóan nyilatkoztak róla. Egy biztos: a soproniak – bár szomorúan búcsúztatják az évek során a szívükhöz nőtt rendezvényt – sok sikert kívánnak a szervezőknek, és remélik, hogy a Ligno Novum – Wood Tech kiállítás és vásár továbbra is megőrzi a rangját, egyéni karakterét, kellemes hangulatát az új helyszínen és a megújult szervezőgárda kezei között.

(Forrás: Hírfá 17(9):4-6 – a kiadó engedélyével)



A Faipari Tudományos Egyesület ünnepi közgyűlése

Sopron, 2007. szeptember 5.

Az idei évben a Faipari Tudományos Egyesület a faipari mérnökképzés ötvenéves évfordulója alkalmából Sopronban, a Nyugat-Magyarországi Egyetem D épületében tartott ünnepi közgyűlést. Az ünnepi összejövetelen a jeles évfordulóhoz kapcsolódó beszámolók, hozzászólások mellett az Egyesületet érintő fontos tájékoztatók, döntések is napirendre kerültek.

A közgyűlést Horváth Tibor, az Egyesület elnöke nyitotta meg, aki köszöntötte a megjelenteket, majd tájékoztatta őket az elmúlt 8 hónap tevékenységéről, amit a küldöttközgyűlés ezután jóváhagyott. Ezután az ellenőrző bizottság megválasztására került sor. Ennek elnöke Horváth Tibor javaslatára Kemenes Károly, tagjai pedig Pakainé Dr. Kováts Judit és Zsidákovits Norbert lettek.

Az egyebek napirendi pont alatt az elnök úr tájékoztatást adott a Lingo Novum Faipari Szakvásár körül kialakult helyzetéről. A küldöttközgyűlés – több hozzászólás és észrevétel

meghallgatása után – felhatalmazta Horváth Tibort az ezzel kapcsolatos szerződés aláírására, mely szerint a faipari szakvásár 2008-tól két évente, Budapesten kerül megrendezésre. Ezután került sor az egyesület kitüntetéseinek átadására; a díjazottakról az alábbiakban röviden számolunk be.

A közgyűlésen két ünnepi hozzászólásra is sor került. Dr. Molnár Sándor, a Faipari Mérnöki Kar dékánja méltatta a FATE szerepét a mérnökoktatás létrehozásában és fejlesztésében az elmúlt öt évtizedben, és tájékoztatta a közgyűlést, hogy az Egyetem Pro Facultate Lignensis kitüntetéssel jutalmazta az egyesület elnökét az egyesületnek a faipari oktatást segítő munkájáért. Dr. Tóth Sándor László hozzászólásában részletesen beszámolt a FATE szerepéről, amelyet a soproni faipari mérnökképzés megindításában és későbbi fenntartásában, fejlesztésében játszott. (Az erről szóló cikket ld. a 3. oldaltól – a szerk.)

Lugosi Armand díj



Dr. Boronkai László 1962-ben szerzett faipari mérnöki végzettséget az akkori Erdőmérnöki Főiskolán. Ezután 1964-ig az ÉM Épületasztalosipari Vállalatánál dolgozott, majd az Egyetem Gépipari Tanszékére került, ahol először tanársegédként, majd 1967-től adjunktusként, 1994-től docensként, 2000-től pedig egyetemi tanárként tevékenykedett. 1998-tól 2004-ig az Anyagszállítási Tanszék vezetője, 1995 és 2001 között pedig két cikluson keresztül a Faipari Mérnöki Kar dékánja volt. Egyetemi pályafutása alatt összesen 9 tantárgyat oktatott, amelyből számos jegyzetet is írt. Dékáni tevékenységéhez kötődik többek között a könnyűipari mérnöki képzés megindítása, és a rendszerinformatika szak indításának előkészítése Sopronban, valamint számos egyéb fontos oktatásfejlesztési tevékenység. Kutatási tevékenysége igen szerteágazó, ennek eredményeit két szakkönyvben és számos szakmai és tudományos publikációban tette közzé. Az Egyetemen végzett tevékenysége mellett számos szakmai és társadalmi szervezet – így többek között a FATE – tagja, aktív résztvevője volt. 2004 óta nyugdíjas, a NyME Faipari Mérnöki Kar professor emeritusa.

Dr. Boronkai Lászlót a Faipari Tudományos Egyesület kiemelkedő szakmai, tudományos és oktatási tevékenységéért Lugosi Armand díj kitüntetéssel jutalmazta.

Fáy Mihály díj



Dr. Németh József 1971-ben szerzett faipari mérnöki oklevelet az Erdészeti és Faipari Egyetemen, Sopronban. 1971 és '79 között főtechnológusként dolgozott a Budapesti Falemezműveknél. Eközben 1977-ben Sopronban műszaki doktori oklevelet, majd 1979-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen gazdaságmérnöki oklevelet szerzett.

1979-től a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatalának osztályvezetője, majd 1982-től a Faipari Kutató Intézet igazgatója. 1985 és 1990 között a budapesti Fűrész-, Lemez- és Hordóipari Vállalat (FÜRLEMHO) vezérigazgatója, majd 1991 és '96 között – az Intézet megszűnéséig – ismét a FAKI igazgatója volt. 1987-ben műszaki kandidátusi fokozatot ért el.

Dr. Németh József 1997-től a Nyugat-Magyarországi Egyetem munkatársa, az Egyetem Kutatási és Pályázati Irodájának vezetője, majd 2004-től a közelmúltban történt nyugdíjazásáig a Faipari Kutató és Szolgáltató Központ vezetője. Címzetes egyetemi tanárként az oktatásban is fontos szerepe volt, hozzájárult a Doktori Iskola megalapításához, ahol jelenleg is több tárgyat oktat.

Dr. Németh József 1971 óta tagja a Faipari Tudományos Egyesületnek, amelynek tevékenységében azóta is aktívan részt vesz. Kiemelkedő szakmai, tudományos és oktatási tevékenységét az Egyesület Fáy Mihály díjjal ismerte el.

Szabó Dénes díj



Dr. Csupor Károly a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Faipari Mérnöki Karán szerzett diplomát 1978-ban. TDK- és diplomadolgozata már faanyagvédelmi témából készült.

Első munkahelye az Egyetem Mechanika Tanszéke volt, ahol valamennyi szak hallgatóinak oktatásában részt vett. Aktívan közreműködött Rónai Ferenc professzor fareológiai vizsgálataiban. Egyéni kutatási területe a roncsolásmentes anyagvizsgálati módszerek témaköre volt. 1992-ben került az Erdőmérnöki Kar Erdővédelemtani Tanszékére, ahol 1994-ben kezdte meg doktori munkáját.

Kutatási témája a vízben oldható faanyagvédőszer kioldódási tulajdonságainak meghatározása volt. Doktori értekezésének elkészítése mellett 2000-ben környezetvédelmi szakmérnöki diplomát is szerzett.

Dr. Csupor Károly 2002-től a NyME Faanyagtudományi Intézetében egyetemi docensként a faanyagvédelemmel kapcsolatos oktatási és kutatási feladatokat látja el. A Faipari Tudományos Egyesületnek 1976 óta tagja, jelenleg elnökségi tag, és a FATE soproni csoportjának az elnöke. Kiemelkedő szakmai és oktatási tevékenységének elismeréseképpen Dr. Csupor Károly az idei évben Szabó Dénes díj kitüntetésben részesült.

A Faipar Fejlesztéséért emlékérem



Szegedi Péter középiskolai tanulmányait a budapesti Kozma Lajos Faipari Szakközépiskolában végezte, majd 1986-ban szerzett faipari üzem-mérnöki oklevelet az Erdészeti és Faipari Egyetemen. Ebben az évben helyezkedett el a Balaton Bútorgyárban, ahol hamarosan csoportvezető lett. Feladata alkatrészprogramok alapján a sorozatok indítása, koordinálása volt.

1991-ben normatechnológusi munkakörben a cég Műszaki Osztályára került, ahol a termékek, megrendelések időszükségletének kalkulációját, dokumentálását végezte. Jelenleg is ebben a munkakörben tevékenykedik.

Szegedi Péter 1987 óta a FATE veszprémi csoportjának tagja, 1992 óta titkára, 2006-tól pedig a csoport elnöke. Kiemelkedő szakmai tevékenységét az egyesület az idei évben a Faipar Fejlesztéséért emlékéremmel jutalmazta.

Örökös Tagság



Dr. Szabadhegyi Győzőt, a NyME nyugalmazott egyetemi adjunktusát az egyesület érdekében kifejtett fáradhatatlan munkájáért, valamint elismerésre méltó szakmai és tudományos tevékenységéért a Faipari Tudományos Egyesület örökös tagjává választotta.

Közhasznúsági beszámoló

a Faipari Tudományos Egyesület 2006. évi működéséről

Horváth Tibor *

I. Számviteli beszámoló

I./1. Az Egyesület célja, tevékenysége

A Faipari Tudományos Egyesület az 1997. évi CLVI. törvény alapján közhasznú szervezatként működik. Önkéntes tagja a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének (MTESZ).

Az egyesület székhelye: 1027 Budapest II., Fő u. 68.

Az egyesület célja: társadalmi úton elősegíteni a magyar faipart, és annak fejlődését. Ápolni és erősíteni a szakmai érzését és gyakorlatát, bővíteni az egyesületi tagok ismereteit, formálni a szakmáról és a faiparról kialakult közvéleményt, gondoskodni a tagok érdekképviseletéről.

I./2. Az Egyesület könyvvezetéséről, beszámolási kötelezettségéről

Az Egyesület könyvvezetésének módja kettős könyvvezetés az általános szabályok szerint. Az Egyesület a 8/1996. (I. 24.) kormányrendelet alapján egyszerűsített éves beszámolót készít. A mérleg fordulónapja december 31., az éves beszámoló elkészítésének időpontja május 31.

I./2.1. A teljesség elvének megfelelően azok a tételek, amelyek a mérleg fordulónapja előtt még nem, de a beszámoló készítésének időpontja előtt már ismertté váltak, aktív, illetve passzív időbeli elhatárolásként kerültek könyvelésre.

I./2.2. Az eszközök értékelése

Az Egyesület a befektetett és forgóeszközöket beszerzési költségen értékeli és tartja nyilván. A beszerzési költség az 1991. évi XVIII. törvény 35. §-ában leírtakat tartalmazza.

I./2.3. Az eszközök értékcsökkenése

Az Egyesület a befektetett eszközök értékcsökkenését lineárisan számolja el a mindenkor adótörvényben közzétett amortizációs kulcsok alkalmazásával. Terv szerinti értékcsökkenésként számolja el a befektetett eszközök fenti módon kiszámított értékcsökkenését évente.

A 30.000 Ft alatti egyedi beszerzésű tárgyi eszközök esetében azok használatbavételekor egy összegben számolja el a terv szerinti értékcsökkenést.

Terven felüli értékcsökkenési leírásként kerül elszámolásra a befektetett eszközök értékcsökkenése, azok megrongálódása, megsemmisülése esetén.

I./2.4. Az eszközök értékvesztése

Értékvesztést az Egyesület az 1991. évi XVIII. törvény 39. §-a szerint számol el.

I./2.5. Felújítás, karbantartás

Az Egyesület az állóeszközök felújításával kapcsolatos költségeket, amennyiben azok nem eredményezik az állóeszköz élettartamának növekedését, költségként számolja el.

I./3. Az egyesület vagyoni helyzetének alakulása

I./3.1. A vagyon megjelenési formája (Eszköz)

Megnevezés	Nyitó érték (eFt)	Záró érték (eFt)
Tárgyi eszközök	48	89
Befektetett eszközök összesen	48	89

I./4. A vagyon eredete (Források)

I./4.1. Saját tőke (eFt)

Saját tőke záróállománya	1 123	906
Induló tőke	4 641	4 641
Tőkeváltozás	-3 671	-3 418

I./4.2. Kötelezettségek (eFt)

Hosszú lejáratú kötelezettségek záró állománya	0
Rövid lejáratú kötelezettségek záró állománya	0

I./4.3. Pénzeszközök (Ft)

Záró állomány	224 484
Ebből	
pénztárban	81 705
elszámolási betétszámlán	142 779

A pénzeszközök záró állománya a pénztárkönyvvel és a záró bankbizonylattal egyező.

I./4.4. Aktív időbeli elhatárolások

Az aktív időbeli elhatárolások között kerültek kimutatásra a mérleg fordulónapja előtt felmerült olyan kiadások, amelyek költségként csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el.

Záró állomány: 32 450 Ft

* **Horváth Tibor**, a Faipari Tudományos Egyesület elnöke

I./4.5. Passzív időbeli elhatárolások

Záró állomány: 0 Ft

I./5. Eredménykimutatás

I./5.1. Az eredmény alakulása a tevékenység célja szerint

<u>Megnevezés</u>	<u>Előző évi</u> (eFt)	<u>Tárgyévi</u> (eFt)
Összes közhasznú tevékenység bevétele	3 206	2 999
Összes közhasznú tevékenység költsége	2 801	3 188
Vállalkozási tevékenység bevétele	360	360
Vállalkozási tevékenység költsége	512	489
Adózás előtti eredmény	-152	-129
Adófizetési kötelezettség	-152	-129
Közhasznú tevékenység eredménye	405	189
Tőkeváltozás	-3 671	-3 418

II. A költségvetési támogatás felhasználása

Egyesületünk költségvetési támogatásban részesült. Az V. pontban részletezve.

III. A vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás

Az I. pont alatt részletezve

IV. Célszerű juttatások kimutatása

Egyesületünk célszerű juttatásban nem részesített senkit.

V. A kapott támogatások részletezése

Szakmai programok szervezésére:

A Program Kft.-től 1 000 000 Ft

Az alaptevékenység támogatása összesen: 1 000 000 Ft

Központi alapokból kapott támogatás:

Az Egyesületünk javára felajánlott személyi jövedelemadó 1%-ának összege 162 000 Ft

VI. A közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek nyújtott juttatások összege

A Faipari Tudományos Egyesület vezető tisztségviselői a korábban kialakult szokásoknak megfelelően 2006-ban sem részesültek anyagi vagy természetbeni juttatásban.

VII. Beszámoló a közhasznú tevékenységről

Egyesületünk az Alapszabályban rögzített céljai megvalósítása érdekében a munkába bevonja és aktivizálja a szakterület mérnökeit, műszaki dolgozóit. Elősegíti a tagok szakmai fejlődését, elsősorban szakmai ismeret-

terjesztő konferenciákkal, előadásokkal, kiállításokkal. Közhasznú rendezvényeink, amelyeket önállóan, illetve társszervezetekkel közösen rendeztünk meg:

- V. Faipari Marketing Konferencia
- Új diomenziók a faipari szakoktatásban
- Faanyagvédelmi konferencia
- XVI. Országos Faiparos Találkozó – LIGNO NOVUM
- Küldöttközgyűlés
- Ünnepi közgyűlés

Szaklap

A műszaki-tudományos eredmények publikálására, a szakmai eredmények terjesztésére, az egyesületi hírek, információk közlésére Egyesületünk negyedévente kiadja a *Faipar* c. szaklapot.

Egyesületi tagjaink szakmai, tudományos és egyesületi munkája elismerésére díjakat, kitüntetőket adtunk át.

Az Országos Elnökség és a Vezetőség beszámolója a 2006. évről

A nehézségek ellenére elmondhatjuk, hogy az egyesület célkitűzései megvalósultak.

Országos Elnökség

Az Elnökség 2006. évben két ülést tartott. Munkáját program szerint végezte.

- Elfogadta az Egyesület éves költségvetését.
- Kidolgozta az éves programot.
- Értékelte a területi szervezetek munkáját.
- Döntött a kitüntetések odaítéléséről.
- A közgyűlésnek javaslatot tett az örökös tagokra.

Vezetőség

A Vezetőség az elnökségi ülések között az Egyesület operatív kérdéseivel foglalkozott.

- Hat alkalommal ülésezett.
- Elkészítette az Egyesület pénzügyi tervét.
- Összeállította az éves munkatervet.
- Előkészítette a közgyűléseket és az elnökségi üléseket, kidolgozta az előterjesztéseket.
- Meghatározta és lebonyolította a Ligno-Novumhoz kapcsolódó programokat.
- Elkészítette a közhasznúsági jelentést.

Az Országos Elnökség és a Vezetőség munkáját a törvényben és az egyesületi Alapszabályban foglalt előírásoknak, valamint a közgyűlés határozatainak megfelelően végezte.

Sikeres innováció a Faipari Mérnöki Kar kutatásai alapján

Tolvaj László ❖



2007. október 6-án Veres János pénzügyminiszter átadta a Nyírerdő Zrt. Nyírbátori Fafeldolgozó Üzemében az Európában egyedülálló túlnyomásos akácgőzölő berendezést, és a kapcsolódó létesítményeket. A 150 millió Ft-os beruházáshoz a szakmai alapot a Faipari Mérnöki Kar „Faforrás” kutatási projektjén belül Dr. Molnár Sándor és Dr. Tolvaj László professzor urak fejlesztési eredményei adták. A berendezés évente mintegy 2000 m³ akác fűrészáru színváltoztató gőzölését biztosítja. Benne az akác faanyag akár csokoládébarna színűre is gőzölhető.

A gőzölési hőmérséklet és idő változtatásával nagyon sok színárnyalat reprodukálható. A számítógépes vezérlés biztosítja a gőzölési hőmérséklet szinten tartását, mely elengedhetetlen feltétele az adott szín reprodukálhatóságának. A gőzölési idő jelentősen lerövidül, ötöde, nyolcada a kamragőzölőknél szükséges gőzölési időnek. A sötétre gőzölt akác faanyag a sötét színű trópusi fafajok helyettesítő faanyagává válhat a most átadott berendezés segítségével.

Fólia alatti röntktárolás – bemutató a Ligno Novumon

Gerencsér Kinga ❖❖

A Faipar előző számában, „A fólia alatti röntktárolás lehetőségei” című cikkünkben számoltunk be egy innovatív röntktárolási eljárásról. A *Ligno Novum – Wood Tech* kiállításon a nagyközönség is megismerhette a kísérletek legújabb eredményeit.

Az újabb 16 becsomagolt rakat közül – melyet továbbfejlesztett technikával, a fölösleges levegő kiszivattyúzásával zártak le a kutatók – 15 esetben sikeres volt a kísérlet. Az első hetekben a csomagolás sértetlenségét a szorosan illeszkedő fólia bizonyította, a későbbi szakaszban pedig – miután a képződő széndioxid miatt a csomagolás felfúvódott – a levegő mintavételével és analizálásával ellenőrizték, hogy a rönkvédelem megfelelő. A levegő oxigéntartalma 2 hét alatt 7-8 %-ra, 4 hét után pedig 5 % alá csökkent, ami már biztosítja a megfelelő rönkvédelmet a több mint 6 hónapos tárolási időszak folyamán. A faanyagok nagy része a TAEG fűrészüzemében került feldolgozásra, 3 rakatot pedig az ERFARET innovációs bemutatója keretében bontottak ki és fűrészelték fel.

A vizsgálatok a csomagolt anyagok kémiai vizsgálatával folynak tovább. Az eddigi eredmények biztatóak, az eljárás a gyakorlatban is minden bizonnyal jól alkalmazható lesz a különböző fafajú rönkök minőségmegővő tárolására. A kísérletsorozat az „Új minőségmegővő tárolási módszer kidolgozása füledékeny faanyagokhoz” c. Baross Gábor pályázat keretében és támogatásával zajlott.



❖ Dr. Tolvaj László CSc. egyetemi tanár, NyME Fizika Intézet

❖❖ Dr. Gerencsér Kinga CSc. egyetemi docens, NyME Fa- és Papíripari Technológiák Intézete

A 15. Nemzetközi Roncsolásmentes Faanyagvizsgáló Konferencia

2007. szeptember 10-12, Duluth, MN, USA

Horváth Miklós *

A 15. alkalommal megrendezett Roncsolásmentes Faanyagvizsgáló Konferencia 2007. szeptemberében az USA-ban, a Minnesota állam-beli Duluthban került megrendezésre. A konferencia programjában 18 ország 73 résztvevővel képviseltette magát.

Érdekes újdonság volt, hogy a nyitó előadást az érdeklődők interneten is követhették egy különleges oldalon, ahol az előadó volt látható és hallható. Egy panelen futott az előadás, egy másikon pedig kérdéseket lehetett feltenni. Ez az új technológia akár a konferenciák új korszakát is jelentheti, és a nagy távolságban levő kutatók összekapcsolását is lehetővé teszi.

A nyitó előadások között Dr. Divós Ferenc személyében hazai előadó is képviseltette magát. Előadásában összefoglalta a roncsolásmentes fa-, illetve faanyagvizsgálatokat a facsemetéktől a faszerkezetekig. A csemeték és fák akusztikus vizsgálatával ma már képesek a megtermelt faanyag szilárdsági tulajdonságainak előrejelzésére. A további előadásokban a fahidak dinamikus vizsgálatára kifejlesztett, rezonancia elven működő eljárásról, és a víz fában történő mozgásának nyomonkövetését lehetővé tevő roncsolásmentes mikroszerkezeti vizsgálatról hallhattak az érdeklődők.

A plenáris előadásokat 9 párhuzamosan zajló szekció követte. A teljesség igénye nélkül az elhangzott témákról: ragasztott tartók állapotvizsgálata, a nyomottfa értékelése élőfákon, rönk, fűrészáru, beépített anyagok (hajók, épületek) vizsgálata, hibahelykeresés, a fa rugalmassági tulajdonságainak mérése és a szilárdsági tulajdonságok becslése, röntgensugár alkalmazása szilárdságbecslésre, hosszoldás minősítésére, stb.

A konferencia 3. szekciójában került sor Horváth Miklós Acoustic properties of black locust tree (Az akácfa akusztikai tulajdonságai) című előadására. Az előadás témája egy lassan növő hazai akác akusztikai feltérképezése volt.

A poszter-szekció számos érdekességet mutatott, s a poszterek mellett több kiállító, köztük a magyar Fakopp Bt. is megjelent saját fejlesztésű eszközeivel. A résztvevők megtekinthették és kipróbálhatták az IML Resistograph-ot, mely hasznos segítség a fák belső állapotának feltérképezésében. Megtekinthető volt a Picus cég többszernyű műszere, illetve impedancia tomográf műszere. A Fakopp Bt. két- és sokszernyű műszereivel, az élőfa-vizsgálatokhoz kifejlesztett tree sonic tube műszerével, emellett egy ultrahangos készülékkel várta az érdeklődőket.

Fakultatív programként a konferencia zárása után részt lehetett venni egy roncsolásmentes faszerkezet-vizsgáló gyakorlaton, mely a minnesotai egyetem jóvoltából zajlott egy több mint 50 éves faházban, az egyetem egy felújítás előtt álló laboratóriumában.

A konferencián lehetőség nyílt sok, a roncsolásmentes faanyagvizsgálókban jártas kutató eszme-cseréjére, kapcsolatok építésére. Mindenképpen fontos megemlíteni, hogy a magyar fejlesztésű műszerek és roncsolásmentes kutatások nemzetközi szinten is nagy elismerésnek örvendenek.

A konferencia során következő helyszínre Peking lesz; reméljük oda is eljuthatnak magyar kutatók, s lesz lehetőség a további tapasztalatszerzésre. A kínai találkozó után pedig újra, immáron harmadszor, Sopron lesz 2010-ben a konferencia házigazdája.



* Horváth Miklós doktorandusz hallgató, NyME Fa- és Papíripari Technológiák Intézete

In memoriam Dr. Dr. h.c. Bódig József

Divós Ferenc ✧

2007. szeptember 12-én, 73 éves korában, a Colorado állam-beli Fort Collins otthonában elhunyt Bódig József, a Nyugat-Magyarországi Egyetem díszdoktora.

Pályafutását szakmunkásként kezdte a Diósgyőri Acélműveknél. Munka mellett leérettségizett és felvételt nyert a soproni Erdőmérnöki Főiskolára. Az 1956-os forradalom után Kanadában a British Columbia Egyetemen fejezte be tanulmányait 1959-ben. Ezt követően doktori fokozatot szerzett a Washington Egyetemen. 1963-tól a Colorado Állami Egyetemen az Erdészeti és Faipari Tanszéken oktatott famechanikát, faszerkezet-tervezést, ragasztást és felületkezelést. Később ennek a tanszéknek lett a vezetője.

Több mint 160 publikációja és több könyve jelent meg. Ezek közül legjelentősebb B. A. Jayne-vel közösen írt, világszerte ma is használt "Mechanics of Wood and Wood Composites" c. szakkönyve. 1989-ben nyugdíjba vonult az egyetemről és vezetője lett az általa korábban megalapított EDM kutató, fejlesztő és szolgáltató cégnek. Fő tevékeny-



ségük a faszerkezetek tervezése, felügyelete és roncsolásmentes vizsgálata. 2004-ben az amerikai faipari társaság a famechanika területén kifejtett munkássága alapján életmű díjjal tüntette ki.

Intenzív kapcsolatokat ápolt a Nyugat-Magyarországi Egyetemen és jogelődeivel. Együttműködött a soproni oktatókkal, többen hosszabb-rövidebb ideig kutathattak az általa vezetett coloradoi tanszéken. Rendszeresen hazalátogatott és előadásokat tartva tette élővé a két egyetem kapcsolatát. Ezt a tevékenységét ismerte el az Erdészeti és Faipari Egyetem, amikor díszdoktorrá fogadta. Támogatta a Sopronban megalakított roncsolásmentes faanyagvizsgáló laboratóriumot, és segítette a soproni roncsolásmentes faanyagvizsgáló konferenciák szervezését is.

Bódig József emlékeit a Nyugat-Magyarországi Egyetem, és a Faipari Mérnöki Kar is megőrzi, és ezt úgy is kifejezi, hogy a Fa és Papírtechnológiák Intézet keretein belül működő Roncsolásmentes Faanyagvizsgáló Laboratóriumot Bódig Józsefről nevezi el.

Tudományos cikkek benyújtása a Faipar részére

Kiadványunkba örömmel várjuk tudományos igényű közleményeiket. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a Faipar célja eredeti alkotások közlése, ezért csak olyan cikkeket várunk, amelyeket más újságban még nem publikáltak. A folyóirat magas színvonala és a szerkesztői munka megkönnyítése érdekében kérjük az alábbiak betartását:

- A cikkeket egyszerű formátumban kérjük elkészíteni. (12pt Times New Roman betűk, dupla sorköz, elválasztások nélkül.) A stílusok használatát kérjük mellőzni. Az ilyen formában elkészített cikkek terjedelme max. 10 oldal lehet, az ennél hosszabb munkákat kérjük több, külön publikálható részre bontani.
- A cikkekhez angol nyelvű címet, kulcsszavakat, és rövid (max. 100 szavas) angol és magyar kivonatot kérünk mellékelni.
- A szerzőknél kérjük feltüntetni a tudományos fokozatot (ha van), a munkahelyet és beosztást.
- Az irodalomjegyzéket az első szerző neve szerint, ABC-sorrendben kérjük. Kérjük, ügyeljenek a hivatkozások pontos megadására (újságcikkek esetén év, évfolyam, szám, oldalak; könyvek esetén év, a kiadó neve, székhelye, oldalak száma.) Kérjük, a cikken belül a szerző és az évszám megadásával hivatkozzanak ezekre.

- Az ábrákat és táblázatokat a benyújtott anyag végén, külön lapokon kérjük megadni. A táblázatokat és ábrákat meg kell számozni, és címmel ellátni. A szövegben ezekre szám szerint kérünk hivatkozni (1. ábra, 2. táblázat, stb.)
- Az egyenleteket az MS Word egyenletszerkesztőjével kérjük elkészíteni (kivéve egészen egyszerű egyenletek esetében), és szögletes zárójelekkel beszámozni: [1]. Az állandóknál és változóknál dőlt betűformátum alkalmazását kérjük.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a Faiparhoz beérkező cikkek lektorálásra kerülnek, ami után azokat, ha szükséges, javításra/átdolgozásra visszaküldjük a szerzőknek. A szerzők javaslatait a lektor személyére vonatkozóan örömmel vesszük.

A végleges, javított szöveget, elektronikus formában kérjük. A kéziratokat a következő címre várjuk:

Bejó László

NyME Lemezipari Tanszék

Sopron

Bajcsy-Zsilinszky u. 4.

9400

E-mail: LBEJO@FMK.NYME.HU

Tel./fax: 99/518-386

✧ **Dr. Divós Ferenc CSc.** egyetemi tanár, a NyME Roncsolásmentes Faanyagvizsgáló Laboratóriumának vezetője